БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Һурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 210 (6645)
ОКТЯБРИИН
13
ВТОРНИК
1953 он

Сэн 20 мүнгэн

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Адуу малаа һайн байраар хангаха

Партиин Центральна Комитедэй сентябрьска Пленум хүдөө ажахые, тэрэнэй шухала һалбари болохо малажалые улам хүгжөөхэ дэлгэрэнгы программа хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй урда табиһан байна. Манай орон дотор малажалые бүхы хэмжээгээр хүгжөөлгэ хадаа хүдөө ажахыдахи шухалын шухала зорилго болоод байна гэжэ парти ба правительство табина.

«Орон дотор малажалые саашадань хүгжөөхэ хэмжээнүүд ба гүрэндэ малажалай продуктнуудые колхознигууд, хүдэлмэришэд болон албахаагшадай ажахынуудай уялгата ёһоор тушааха нормонуудые доошолуулха тухай» тогтоол соогоо ССР Союзай Министрнүүдэй Совет ба КПСС-эй Центральна Комитет малай байра барилгада тусгаар анхаралаа хандуулһан байна. Ерэхэ 1954 он соо манайороной колхозуудта 4,2 миллион толгой үхэрэй ба тугалай багтаха, 16,3 миллион толгой хонинной багтаха, 2,5 миллион толгой гахайн багтаха, 27 миллион шубуунай багтаха, 30 миллион дальбараагай багтаха байранууд баригдаха гэжэ тус тогтоол соо хэлэгдэнэ. Эдэ байрануудые бултыень барибал, улам үдэжэ байгаа мал һайн типовой байрануудаар хүсэд хангагдаха байна.

Нютагуудтахи партийна, советскэ, хүдөө ажахын органууд парти ба правительствын энэ тогтоолые хэлбэришэгүйгөөр дүүргэхэ уялгатай. Колхоз бүхэндэ саг үргэлжын барилгын бригада байгуулжа, барилгын хүдэлмэриие үргэн далайсатайгаар ябуулха хэрэгтэй.

Малажалай барилга эмхитэйгээр ябуулхын тулада барилгын бригадануудай гэшүүдэй хэһэн ажалай түлөө түлэхэдөө тэдээниие урмашуулха, колхознигуудай хамтын суглаанай шиидхэбэриин ёһоор, малажалай байрануудые һайн шанартайгаар, болзорһоонь урид дүүргэһэн бригадануудта шангуудые мүнгөөршье, натураршье үгэжэ урмашуулхые колхозуудта һайшаан дурадхаха гэжэ парти ба правительство зааһан байна. Энэ заабариие хүтэлбэри болгон, манай республикын колхозууд малажалай барилгые үргэнөөр ябуулха зорилготой.

Малай байра барилгые ёһотой һайнаар ябуулжа байдаг колхозууд манай республика дотор олон. Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз энээндэ жэшээ боложо үгэхэ байна. Тус колхоздо барилгын саг үргэлжын бригада хүдэлмэрилдэг. Энээнэй ашаар малай типовой һайн байранууд баригдаһан байха юм. Энэнь адуу малаа дулаан байраар хангахаһаа гадна, малажалдахи ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилха дүүрэн арга олгоно гээшэ. Мүн Закаменай аймагай «1-е Мая» колхоз, Байкало-Кударын аймагай Пушкинай нэрэмжэтэ, Кабанскын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ, Түнхэнэй аймагай Буденнын нэрэмжэтэ болон бусад олон колхозуудта малай байра барилга үргэнөөр ябуулагдана.

Энээнтэй хамта республика дотор малай байра барилга юрэнхы дээрээ тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана гэжэ онсо тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Малажал ехэтэй нилээд олон аймагуудай колхозууд нниитынгээ мал һүрэгые типовой һайн байраар хангажа шадаагүй дээрэһээ малһаа тон багахан ашаг шэмэ абадаг, олон толгой мал үхүүлдэг, гарзалуулдаг байха юм. Ингэжэ ниитын ажахыда айхабтар ехэ хохидол ушаруулагдана. Энэ жэлдэ Ториин, Зэдын, Курумканай, Прибайкальска болон бусад аймагууд малай байра барилгые илангаяа удаанаар ябуулжа байна. Эдэ аймагуудай колхозуудай нилээд олон малынь типовой дулаан байраар хангагдадаггүй, юрын далнууд соо үбэлжэдэг. Мүнөөшье эдэ аймагуудай олон колхозууд иимэ дутагдалтай үбэлжэлгэдэ орожо байна.

Эдэ бүгэдэ юун дээрэһээ тохёолдоноб гэхэдэ, республикын Хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй министерство, советскэ, хүдөө ажахын органуудай зарим хүтэлбэрилэгшэд, колхозуудай түрүүлэгшэнэр, МТС-үүдэй директорнүүд малажалда заримандаа хайша хэрэгээр, һанаа амараар хандана. Олон колхозууд барилгын бригадануудые бэхижүүлжэ, барилгын хүдэлмэриие саг үргэлжэ ябуулхын орондо, харин тэдэниие тараажархидаг, ондоо ажалда табидаг байгаа. Илангаяа хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдэй үедэ иимэ ушар үзэгдэдэг.

Малажалые типовой дулаан байраар хангаха хэрэгтэ харюусалгатүйгөөр хандаха ябадалтай шанга тэмсэл ябуулжа, тэрэниие оггтолон болюулха шухала. Малай ашаг шэмэ үгэлгые дээшэлүүлгэ хадаа ниитын мал һүрэгэй байраар хангагдаһанһаа сэхэ дулдыдадаг. Тиимэһээ малажалай хүндэ хүдэлмэринүүдые механизацилга хараадаа абалсан, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд малай байрануудые барюулха ёһотой.

Барилгын бригадануудые бэхижүүлхыень, тэдэнэй хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэхыень колхозуудай түрүүлэгшэнэрһээ аймгүйсэдкомууд шанга эрилтэ хэхэ ёһотой. Машинно-тракторна станцинууд энэ шухала хэрэгтэ хамааралсангүй байха бэшэ, харин колхозуудай малай байра барилгада, барилгын материал шэрэлгэдэ, барилгын модо хюрөөдэлгэдэ колхозуудта туһалха ёһотой. Малай байра барилгада МТС-үүд бүри энэ жэлдэ хабаадалсаа һаань һайн байгаа гэжэ СССР-эй Министрнүүдэй Совет ба партиин Центральна Комитет заана. Малай шэнэ типовой байра бариха газараа зүбөөр шэлэн олохо шухала. Колхозно барилгашадта МТС-үүдэй мэргэжэлтэд техническэ заабари үгэхэ, али болохо туһаламжа үзүүлхэ уялгатай.

Барилгын хүдэлмэриие амжалтатайгаар ябуулхын тулада барилгын материалнуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэй. Тиимэһээ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд барилгын модо бэлэдхэлгэ һайнаар эмхидхэхэ ёһотой. Мүн нютагай бусад материалнуудые барилгада хэрэглэлсэхэ шухала. Нютагай болон кооперативна промышленностиин предприятинууд колхозуудые хирпиисээр, извёсткоор, черепицээр хүсэд хангаха уялгатай.

Шэнэ барилга хэхэтэеэ хамта хуушан байрануудаа саг соонь заһабарилха, һэльбэхэ хэрэгтэй. Мүнөөшье олон аймагуудта малай хуушан байрануудые заһабарилга унжагай нобшоор хэгдэжэ байна. Хорнин, Хэжэнгын, Сэлэнгын, Кяхтын аймагуудай зарим колхозууд малай байрануудые хүсэд бэлэдхээдүй байһаар. Ойрын хэдыхэн хоног соо малай байрануудые сүм заһабарилжа дүүргэхэ зорилго мүнөө табигдана.

Партийна, советскэ, хүдөө ажахын органуудай зүгһөө хүдөө ажахые зүбөөр, һайнаар хүтэлбэрилдэг болохые КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленум эриһэн байна. Тиимэһээ КПСС-эй айкомууд, аймгүйсэдкомууд, МТС-үүдэй дирекци, колхозуудай правленинүүд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд хүдөө ажахыдахи шухала һалбари —малажалые хүтэлбэрилгэ эрид һайжаруулжа, малай байра бариха түсэб колхоз бүхэнөөр дүүргүүлхэ уялгатай. Колхозуудай болон МТС-үүдэй партийна организацинууд колхозно барилгын ябасые саг үргэлжэ шалгаха, малажалай байра барилгын бригадануудта коммунистнууд ба комсомолецуудые табиха, тэндэ ойлгууламжын хүдэлмэри эмхидхэхэ, барилгашадай мүрысөөе хүтэлбэрилхэ уялгатай.

ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Академик В. А. Обручевые Ленинэй орденоор шагнаха тухай

Наукын талаар элитэ ехэ габьяатай байһанайнь түлөө, мүн түрэһөөр ерэ наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан Обручев Владимир Афанасьевичые Ленинэй орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
К. ВОРОШИЛОВ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь
Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.
1953 оной октябриин 9.

Октябриин урда тээхи мүрысөөе улам үргэдхэе

Хэлэһэн үгэдөө хүрэнэ

«Бурмонголстрой» трестын барилгын 3-дахи участогай коллектив сентябрь һара соо болоһон үйлэдбэриингөө зүблөөн дээрэ Октябрьска социалистическэ революциин 36-дахи жэлэй ойн хүндэлэлдэ социалистическэ уялгануудые абаһан байгаа. Тэрэ уялганууд соонь ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, гэр байрануудые һайн шанартайгаар бариха зорилгонууд онсо тэмдэглэгдэһэн байна.

Тус коллектив үргэнөөр дэлгэрһэн социалистическэ энэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсан, абаһан уялгануудаа бодото дээрэнь бэелүүлжэ байна. Ажалайнь бүтээсэ эрид дээшэлээ. Сентябрь һарынгаа даалгабариие тэдэнэр 166 процент дүүргээ. Модоной дархашуулай бригадын бригадир нүхэр Валынко мүрысөөнэй шадамар үүсхэлшэ ба түрүү стахановец юм. Тэрэнэй бригада сентябриингаа даалтабариие 226 процент дүүргээд, хүндэлэлэй доскада бэшэгдэнхэй. Мүнөө тус бригадынхид октябриин түрүүшын үдэрһөө хойшо нормонуудаа хоёр дахин дүүргэжэ ябана. Тэрэшэлэн нүхэр Поповой хүтэлбэрилдэг бригада баһал иимэ амжалтануудые туйлана.

Мүн шулуушадшье модошо дархашуулһаа дутанагүй. Коммунист нүхэр Зайцев удаан саг соо бригадираар хүдэлмэрилнэ. Тэрэ гэр байрын барилгада шулуу ба хирпиисэнүүдые зүбөөр ябталалгада ба барилгын шанарта ехэ анхарал хандуулна. Нүхэр Зайцевай бригадын хэһэн хүдэлмэридэ голодһон байхаа болинхой.

Энэ һарын түрүүшын декада соо нүхэр Поповой хүтэлбэрилдэг модошо дархашуулай бригада трест дотороо түрүүлжэ гараба.

Ф. Башухаев.

Түсэбөө үлүүлэн дүүргэнэ

Улан-Удын Универмагай коллектив СССР-эй Верховно Соведэй табадахи сессиин шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, ажалшадые үргэн хэрэглэлэй эд товараар хангахын түлөө ехэхэн оролдолго таргана. 1953 оной гурбадахи кварталда энэ коллектив эд бараанай эрьесын түсэбые 103,7 процент дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 350 мянган түхэригэй эд бараа худалдаа.

Универмагай секци бүхэнэй хүдэлмэрилэгшэд хоорондоо мүрысэнэ. Амһартануудай секциие даагша нүхэр Думнова квартальна даалгабаряа 112,2 процент дүүргэжэ, мүрысөөндэ түрүүлбэ. Удаань гуталай ба талантерейнэ секцинүүд эроно. Мүнөө секци бүхэн журналтай болоо. Тэрээн дээрэ худалдан абагшадай ямар эд бараанда хэрэгтэй байһаниие бэшэжэ, базада захил хэнэ. Дүрбэдэхи кварталай түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө энэ коллектив шангаар тэмсэжэ байна.

И. Гроссман.

Һайндэрэй хүндэлэлдэ

Октябрьска социалистическэ революциин 36-дахи ойе ажалай үндэр амжалтануудаар угтахын түлөө Улан-Удын «Кооператор-комсомолец» гэжэ олзоборилгын артелиин коллектив эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна.

Артелиин хүдэлмэришэдэй дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ трикотажно-оёлгын цехын хүдэлмэрилэгшэд нүхэд Ф. Патрахина, М. Петрякова, шэрдэлгын цехын хүдэлмэришэн нүхэр А. Хохрина гэгшэд түрүү зэргэдэ ябана. Эдэнэр үдэр бүриингөө даалгабари 180—250 процент хүрэтэр дүүргэжэ, бусадта жэшээ харуулна.

Залуу хүдэлмэришэд нүхэд Сучкова, Мельникова ба бусад түрүүшүүлэй жэшээгээр хүдэлмэрилжэ, ажалайнгаа бүтээсэ нилээд дээшэлүүлээ.

Д. Климов.

Челябинска область. «Донбасс» гэжэ угольна комбайнай машинист Социалистическэ Ажалай Герой, РСФСР-эй Верховно Соведэй депутат П. А. Томилов «Копейскуголь» трестын шахтануудта 21 жэлдэ хүдэлмэрилхэ зуураа, 1.597.863 тонно нүүрһэ Эхэ орондоо үгөө.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: П. А. Томилов хүндэтэ шахтёр, врубмашинист С. И. Бояринцевта хүдэлмэриингөө дүй дүршэл тухай хөөрэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Амжалтаһаа амжалтада...

Эрийскэ леспромхоз «Забайкаллес» комбинадай түрүү предприятинуудай нэгэниинь юм. Тэрэнэй модошод нёдондо жэлдэ амжалтатайгаар хүдэлмэрилжэ, модо бэлэдхэхэ даалгабаряа саг соонь үлүүлэн дүүргээ һэн. Тиин 1952 оной квартал бүхэнэй хүдэлмэриин дүнгөөр модошодой Бүхэсоюзна мүрысөөндэ түрүүлжэ, Бүхэсоюзна шанда дүрбэ дахин хүртэһэн байна. Энэ жэлдэ тэдэнэр модо бэлэдхэлэй намарубэлэй сезониие баһал муу бэшэ бэлэдхэлтэйгээр угтаба. Эдэнэр модо бэлэдхэлэй гүрэнэй түсэбые байтша оной октябриин нэгэндэ дүүргэхэ гэһэн уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэбэ. 202 мянган кубометр модон бэлэдхэгдээ, 172 мянган кубометр модон вагонуудта ашаалагдаа. Тиин 1953 онойнь даалгабаринууд сүм дүүргэгдэбэ.

Эхэ орон дотрнай үргэнөөр дэлгэрһэн Октябриин урдахи мүрысөөндэ эриинхид эдэбхи ехэтэйгээр хабаадалсажа байна. Тибигуты гэжэ участогай модошод энэ мүрысөөндэ леспромхоз дотороо түрүүлжэ ябана. Эдэнэр модо бэлэдхэхэ, шэрэхэ жэлэйнгээ түсэбүүдые ехээр үлүүлэн дүүргээ. Тэрэшэлэн Улентуй гэжэ участогай коллектив баһал һайнаар хүдэлмэрилнэ, даалгабаряа уридшалан дүүргэнэ. Эриинхид Октябрьска социалистическэ революциин 36-дахи жэлэй ойе ажалай эрхим бэлэгүүдээр угтахын тулада, эдэ үдэрнүүдтэ стахановска ажалай жэшээ харуулжа байна. Үдэрэйнгөө нормые үлүүлэн дүүргэхын түлөө хүн бүхэн тэмсэнэ.

Леспромхозой директор С. Афанасьев, парторганизациин секретарь нүхэр Дондуков модошодой хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэжэ, социалистическэ мүрысөө үндэр хэмжээндэ ябуулна. Механизаторнууд хүсэтэ техникээ дүүрэнээр ашаглаха талаар өөһэд хоорондоо мүрысэнэ.

Мүнөө модо бэлэдхэлэй намарубэлэй сезон эхилбэ. Октябриин түрүүшын декада соо Тибигуты, Улентуй ба Хүндэлэн гэжэ участогуудай модошод 600 гаран кубометр модо бэлэдхэһэн, 1500 шахуу кубометр модо шэрэһэн байна. Модо таллуулдаг стахановецууд Т. Дронев, Г. Пещинский, моторист Н. Панкрушин болон бусад үдэр бүриингөө нормонуудые 150—180 процент дүүргэнэ. Леспромхозой автопаркын коллектив жэлэй эсэс хүрэтэр 50 мянган кубометр модо шэрэхэ уялга абанхай. Шофернууд нүхэд Котельников, Яковлев. Никонов гэгшэд үдэр соо 25—30 кубометр модо шэрэхэ нормоёо 45—50 кубометр хүргэнэ. Ингэжэ. тус леспромхозойхид амжалтаһаа амжалтада дабшана.

С. Данжеев.

Түрүү продавец

Тарбагатайн аймпотребсоюзай Куйтунска сельпогой магазинай продавец нүхэр Ефремовые худалдан абагшад ехээр хүндэлдэг. Энэ нүхэр тус магазинда 7 жэлдэ хүдэлмэрилөө. Нүхэр Ефремов колхознигуудай ба хүдөөгэй интеллигенциин ямар эд бараа хэрэглэжэ байһаниие хараадаа абажа, эд бараанай эрьесын һара бүриин түсэбые хододоо үлүүлэн дүүргэдэг байна.

—Мүнөө хаа хаанагүй дэлгэржэ байһан Октябриин урдахи мүрысөөндэ би хабаадалсаад, хүдөөгэй ажалшадые үргэн хэрэглэлэй эд бараагаар гүйсэд хангахын түлөө тэмсэнэб. Сентябрь һара соо түсэбһөө гадуур 12 мянган түхэригэй эд бараа наймаалааб. Һайндэрэй урда тээ наймаагаа үшөө үргэдхэжэ байнаб,—гэжэ нүхэр Ефремов хөөрэнэ.

Продавец Ефремов сельпогойнгоо бусад продавецуудтэй мүрысэн ажаллана. Колхознигуудай эртэ ажалдаа гарадаг тулада магазинаа үглөөнэй 7 часһаа нээнэ. Гадна, тэрэ хүдөө ажахын продуктнуудые худалдан абаха зууураа, хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ талаар парти, правительствын хараалһан хэмжээнүүд тухай, гүрэндэ тушаагдаха продуктын үнэ сэнгэй дээшэлһэн тухай колхознигуудтай хөөрэлдөө үнгэргэдэг байна.

Д. Колмаков.

Түсэбһөө гадуур дүрбэн вагон шэл

Манай агуу ехэ Эхэ орон доторнай ехэ ехэ барилганууд хойно хойноһоо бодхоогдоно. Тэдэ барилгануудта ехэхэн хэмжээнэй шэл хэрэгтэй болоно. Тиимэһээ Улан-Удын механизированнэ шэлэй заводойхид шэл үйлэдбэрилгэеэ ехэдхэхын тулада шангаар тэмсэжэ байна. Мүнөө заводой цехүүдэй коллективүүд өөһэд хоорондоо мүрысэн, ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлгээр, мүн һайн шанартай шэл үйлэдбэрилтээр горьтой амжалтануудые туйлана. Машинно-ванна цехынхид октябриин түрүүшын декада соо түсэбһөө гадуур дүрбэн вагон сонхын шэл үйлэдбэрилбэ.

Шэл хайлуулагша Никашев, мастер Лоскутов, шэл этологшо Павлухина болон бусад халаанайнгаа нормонуудые үлүүлэн дүүргэхэһээ гадна, гансал һайн шанартай продукт бүтээн гаргана.

Г. Бадмаев.

Түрэл орон доторнай

Серовско металлургнуудай амжалтанууд

СЕРОВ. (Свердловско область). Серовой нэрэмжэтэ металлургическа заводой коллектив Агуу ехэ Октябриин 36-дахи жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ оролсоод, арба һарынгаа түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байна.

Мартеновскэ цехэй хүдэлмэрилэгшэд түрүү һуури эзэлһээр. Булад хайлуулагшад октябрь һарада даалгабариһаа 4 процентээр үлүү ехэ металл үгэбэ. Мүнөөдэр Попов ба Шулев гэгшэд нормоһоо нэгэ хахад дахин ехэ хэмжээтэй металл хайлуулжа, ажалай үндэр бүтээсэ туйлаба.

Доменщигуудай дундаһаа ахалагша хөөргэшэд нүхэд Павлов, Попов ба Шамов гэгшэдэй пеэшэнэй коллектив һүүлшын сүүдхэнүүдтэ шалгаран гараба. Уялгынгаа ёһоор пеэшэнэй ашагта хэмжээнэй 0,68 кубическа метр бүриһөө тонно шэрэм хайлуулха байһан аад, пеэшэнээ үлэмжэ ехэ халуун байлгаһанай ашаар 0,57 кубометр бүриһөөнь тэдэнэр тонно шэрэм хайлуулаа.

(ТАСС).

Дүрбэн мянган радиоприемнигууд түсэбһөө гадуур гаргагдаба

РИГА. (ТАСС). Агуу ехэ Октябриин 36-дахи жэлэй ойе эрхимээр угтахын тулада А. С. Поповой нэрэмжэтэ радиозаводой коллектив мүрысэжэ байна. Юһэ һарынгаа үйлэдбэриин программые болзорһоонь урид дүүргээд, «Рига —10» ба «Рига—6» гэжэ дүрбэн мянга гаран радиоприёмнигуудые энэ коллектив түсэбһөө гадуур бүтээбэ.

Октябриин түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилээд предприяти хадаа суточна графигһаа уридшалан хүдэлмэрилжэ байна. Обмоточно цехын хүдэлмэришэд энэ һарын долоон үдэрэй турша соо 114 радиоприёмнигуудай узелнуудые даалгабариһаа гадуур бүтээн гаргаба. Продуктнуудые түсэбһөө гадуур үдэр бүри гаргажа байһан хабсарагшадшье тэдэнэрһээ гээгдэнэгүй.

Заводой коллектив хадаа ажалай түрүү арга методүүдые хэрэглэжэ, мүн үйлэдбэриин технологиие нарижуулан радиоприёмнигуудые гаргалгые үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеын хитэй сасуулбал нэгэ хахад дахин ехэдхэһэн, тэдэнэй шанарые нилээд һайжаруулһан ба өөрын үные 14 процентээр химдаруулһан байна.

Һунгагшадай захяагаар

ЛЯСКЕЛЯ. (Карело-Финскэ ССР). (ТАСС). Ляскелиин саарһа үйлэдбэридэгшэдэй тосхондо шэнэ амбулаториин барилга дүүргэгдэбэ. Тэрэ хадаа һунгагшадай дурадхалаар бүтээгдээ юм.

Ажалшадые культурна ба коммунальна байра байдалай талаар хангалтые һайжаруулха талаар һунгагшад Ляскельскэ тосхоной Соведтэ хэдэн арбаад захяануудые үгэһэн байна. Ляскелиин станци дээрэ промышленна ба эдеэ хоолой зүйлнүүдэй шэнэ магазин нээгдэнхэй. «Харлу» гэжэ малажалай совхоздо хүүгэдэй сад ба яслинууд үргэдхэгдэнхэй. «Северная» мүн «Хямякоски» гэжэ фермэнүүд дээрэ нүүдэл библиотекэнүүд эмхидхэгдэһэн байна.

Тосхоной соведэй территори дээрэ байрын ба культурно-ажаһуудалай ехэ барилганууд хэгдэжэ байна. № 14 модоной заводой тосхондо байрын 13 гэр мүнөө жэл ашаглалгада тушаагдаба. Саарһанай фабрикын ба «Харлу» совхозой хүдэлмэрилэгшэдтэ шэнэ гэрнүүд баригданхай. Хоёр мянган шахуу квадратна метр байрын талмайе ажалшад энэ жэлдэ абаха байна.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Физкультурада улад зониие олоорнь хабаадуулха

КПСС-эй Улан-Удын Городской комитедэй ээлжээтэ пленум һаяхан болоһон байна. «Физкультурна хүдэлмэриие ба городой залуушуулые физическээр хүмүүжүүлхэ хэрэгые һайжаруулха хэмжээнүүд тухай» асуудал эндэ зүбшэн хэлсэгдэбэ. Энэ асуудалаар партиин горкомой секретарь нүхэр Ножкин элидхэл хэһэн байна.

Ажалшадые физическээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ Коммунистическэ парти ба Советскэ правительство саг үргэлжэ тон ехэ анхарал хандуулна. Физическэ культурые ба спортые хүгжөөхэ, стадионууд болон спортивна барилгануудые бүтээхэ хэрэгтэ айхабтар ехэ мүнгэн зөөри жэл бүхэндэ һомологдоно гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ.

Манай орон дотор физкультура гээшэ ажалшадай элүүр энхые хамгаалха, бэе махабадыень бэхижүүлхэ хэрэгтэ зорюулагдана. Физкультура ба спорт болбол гүрэн түрын удхашанартай хэрэг мүн. Тиимэһээ партийна организаци бүхэн энэ хэрэгтэ саг үргэлжын анхарал хандуулха зэргэтэй.

Һүүлэй үедэ физкультура ба спортые хүгжөөхэ талаар манай город дотор бага бэшэ хүдэлмэри хэгдээ. Дайнай хойто тээхи жэлнүүдэй туршада город доторнай 3 стадион, спортивна арбаад талмайнууд, спортивна долоон зал баригдаһан байна. Мүнөө профсоюзуудай болон ведомствонуудай 13 спортивна обществонууд хүдэлмэрилнэ. Энэ жэлэй 9 һарын туршада городой түрүү һуури эзэлхын түлөө хэдэн арбаад спортивна мүрысөөнүүд эмхидхэгдэжэ, тэдээндэ хэдэн мянгаад залуушуул хабаадуулагдаа. Энэ жэлэй туршада манай городой спортсменүүд тон харюусалгатай ба ехэ мүрысөөнүүдтэ хабаадалсаһаншье байна. 1953 ондо болоһон майн 1-нэй заншалта эстафетэдэ 1027 спортсмен, 1953 оной һуралсалай жэлэй эхилэлгэдэ зорюулагдаһан эстафетэдэ 3100 хүн хабаадалсаа.

Городой эрхим спортсменүүд хүнгэн атлетикээр, конькигаар, велосипеднэ болон бусад спортоор 1953 ондо 26 рекорд тогтооһон байна. Энэ жэлдэ нүхэд Яременко, Шевчук, Лазакевич, Жарников, Шишкова, Тюменцев болон бусад элдэб янзын спортоор рекордсменүүд болобо.

Энэ жэлдэ РСФСР-эй, һайндуранай спортивна обществонуудай

КПСС-эй Улан-Удын горкомой пленумһээ

Центральна соведүүдэй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөнүүдтэ Улан-Удэ городой спортсменүүд хабаадалсажа, һайн амжалта туйлаһан байна. Жэшээнь, залуу боксер нүхэр Салимов Сибириин ба Дальна Востогой зонын чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртөө. Спортын мастер нүхэр Николаев буудалгаар ДОСААФ-эй чемпион болоо. Шатараар РСФСР-эй хахад финальна наадалгада хабаадалсажа, нүхэр Сумкин мастерта кандидадай нэрэ зэргэ олоһон байна. Һайндуранай спортивна обществын Центральна соведүүдэй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ хабаадалсаһан Улан-Удэ городой «Искра» гэжэ һайндуранай спортивна обществын команда баскетболоор Дальна Восток болон Сибирь соогоо түрүү һуури эзэлээ. Гэбэшье, физкультура ба спортые хүгжөөхэ хэрэгтэ манай город дотор тон ехэ дутагдалнууд бии гэжэ элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд тэмдэглэбэ.

Городой физкультурна коллективүүдэй, һайндуранай спортивна обществонуудай хүдэлмэридэхи горьтойхон дутагдалнуудтай Городской Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй элүүрые хамгаалгын таһагай физкультурын сектор мүнөө хүрэтэр эбсэжэ байна. Физкультура болон спортдо залуушуул олоороо хабаадуулагдаагүй байһаар.

Илангаяа түмэр замай транспортын, шэлэй заводой ба мяха-консервын комбинадай партийна организацинууд физкультурно-ниитын хүдэлмэриие эмхидхэхэ хэрэгтэ ёһотой анхарал хандуулнагүй. Мүн олохон предприятинуудта болон эмхи зургаануудта физкультурна коллективүүд үгы байна гэжэ элидхэлшэ ба үгэ хэлэгшэд шүүмжэлбэ.

Тиихэдэ промышленна предприятинуудай ба эмхи зургаануудай профсоюзна болон комсомольско организацинууд физкультура ба спортдо залуушуулые шадаал һаа олоор хабаадуулхын түлөө тэмсэхэ зэргэтэй байгаа. Теэд профсоюзна ба комсомольско зарим организацинууд энэ хэрэгтэ ямаршье анхарал хандуулдаггүй. Гадна, олонхи һайндуранай спортивна обществонууд өөһэдынгөө үсөөхэн спортсменүүдтэ түшэглөөд лэ, харин үргэн ниитэ залуушуулые олоор хабаадуулхын түлөө оролдоногүй гэжэ партиин горкомой гэшүүд нүхэд Полункин, Череп ба бусад тэмдэглэбэ.

Һуралсалай-спортивна хүдэлмэри олохон һайндуранай спортивна обществонуудта, илангаяа «Локомотив», «Буревестник», «Динамо», «Знамя» обществонуудта доодо хэмжээндэ ябуулагдана. Эдэ обществонуудта гимнастика, санаар ябалга, уһанда тамаралга гэхэ мэтэ һайнаар эрхилэгдэдэггүй байха юм. Тиихэдэ бурят-монголой национальна спорт: бүхэ барилдаан, сур харбаан, мори урилдаан ёһотойгоор дэлгэрүүлэгдэнэгүй гэжэ БМАССР-эй Элүүрые хамгаалгын министрын орлогшо нүхэр Хабалов, КПСС-эй горкомой промышленна ба транспортын таһагые даагшын орлогшо нүхэр Олзоев гэгшэд мэдүүлбэ.

Облвосиком нүхэр Будажабэ үгэ хэлэхэ зуураа, городой һургуулинуудта физкультурна хүдэлмэриин доодо хэмжээндэ эрхилэгдэдэг тухайда, зарим промышленна предприятинуудта, илангаяа паровозовагонно заводто, мяха-консервын комбинадта физкультура ба спортын һулаар эрхилэгдэдэг тухайда тэмдэглэһэн байна. Горсоведэй гүйсэдкомой элүүрые хамгаалгын таһагай физкультурын сектор ба республикын Элүүрые хамгаалгын министерствын физкультурын таһаг ехэнхи хүдэлмэрсэ спортивна элдэб мүрысөөнүүдые эмхидхэлгээр хизаарлаад лэ, харин город доторoo физкультура болон спортые ёһотойгоор хүгжөөхэ тодорхой хэмжээнүүдые абанагүй гэжэ нүхэр Будажабэ шүүмжэлбэ.

Залуушуулай болон комсомолецуудай дунда физкультурые үргэнөөр хүгжөөхэ хэрэгтэ городой промышленна предприятинуудай комсомольско организацинууд, ВЛКСМ-эй горкомшье ёһотой анхарал хандуулнагүй, спортивна мүрысөөнүүдэй болоходо комсомольско организацинуудай зарим хүтэлбэрилэгшэд өөһэдөө байлсадаггүй гэжэ республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Модогоев хэлээ.

Пленум болбол физкультурна хүдэлмэриие ба городой залуушуулые физическээр хүмүүжүүлхэ хэрэгые һайжаруулха тодорхой хэмжээнүүдые хараалһан дэлгэрэнгы шиидхэбэри баталан абаба.

Малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэл тухай

КПСС-эй Бичурын айкомой пленумһээ

КПСС-эй Бичурын айкомой пленум һаяхан боложо, малай үбэлжэлгэдэ аймагай колхозуудай хэр зэргээр бэлэдхэжэ байһан тухай асуудал зүбшэн хэлсэбэ. Тус асуудалаар аймсоведэй гүйсэдкомой хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй управлениин начальник нүхэр Жаркой элидхэл хэбэ.

Пленум хадаа малай үбэлжэлгэдэ аймагай колхозууд үшөө хангалтагүйгөөр бэлэдхэжэ байна гэжэ тэмдэглээ.

Сабшаһан үбһэнэйнгөө оройдоо 55 процентые колхозууд сомоһон, силос дараха түсэбөө миил 44 процент дүүргэһэн байна. Мүн зоотехническэ барилгануудай түсэб бэелүүлэгдээдүй.

Пленум болбол малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй дутуунуудые ойрын саг соо усадхаха хэмжээнүүдые хараалһан тогтоол баталан абаа.

Сочинска дендрарида субтропическа хомор модонууд—китайска тунг, иранска платан, австралийска акаци, мексиканска кипарис ургуулагдадаг байна. Дэлхэйн бүмбэрсэгэй бүхы шахуу оронуудһаа суглуулагдаһан 700 үлүүтэй янза түхэлэй ургамалнууд эндэ бии.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сочинска дендрариин аллейнүүдэй нэгэн.

ТАСС-эй фотохронико.

„Багшанарта туһаламжа" гэжэ шэнэ ном

Республикын Гэгээрэлэй министерство, багшанарай мэргэжэл дээшэлүүлхэ Бурят-Монголой институтай хамта «Багшанарта туһаламжа» гэжэ гаршагтай ном хэблэн гаргахань. Тус ном соо республикын һургуулинуудай хэлэн багшанар һуралсалай-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри хайшан гэжэ эмхидхэжэ байдаг дүй дүршэл тухайгаа бэшэһэн байна.

Энэ ном соо багша В. Брюханова —«5—6 классуудта уранзуралга зааха тушаа манай дүй дүршэл», С. Хазагаева —«Географиин талаар классһаа гадуур нютаг ороноо шэнжэлгын хүдэлмэри», Ф. Ганов —«Долоодохи класста паралентность ойлгуулгые зааха тухай», Б. Будаев — «Географиин курс 5-дахи класста заахадаа нюдеэрөө багсаан хэмжэхэ дүй дүршэл» гэхэ мэтын хэдэн статьянууд бии.

Тус ном 2000 хэһэг тиражтайгаар, ород хэлэн дээрэ хэблэгдэжэ байна.

Г. Бадмаев.

Эрхимээр ажаллаба

Пединститудай нэгэдэхи ба хоёрдохи курсын 65 студентнэр Окино-Ключевскойн сельсоведэй Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо (Бичура) гаража, 14 хоногой туршада тариан ажалай бригадануудта орооһо сэбэрлэхэ ба хиидхэхэ зуураа, үдэрэйнгөө нормонуудые 100—150 процент дүүргэдэг байба.

Жэшээлхэдэ, түүхын-филологическа факультедэй 1-дэхи курсын студентнэр В. Бадмажапов, Н. Дугаров, О. Дамдинова, Е. Цыденов энэ хугасаа соо илангаяа һайнаар ажаллажа, 23—23 ажалта үдэрнүүдые олоо.

А. Мангатханов.

Аймагай газетэнүүдэй хуудаһануудһаа

Колхозой хубаагдадаггүй фондые арьбадхаха

Колхозой хубаагдадаггүй фонд—машина ба бусад үйлэдбэриин зэр зэмсэг абаха, ажахын барилгануудые хэхэ, шэнэдхэн заһабарилгын хүдэлмэри хэхэ хэрэгтэ гаргашалагдаха колхозой гол зөөринь болоно. Тиимэһээ парти, правительство колхозой ниитын зөөриие арьбадхаха, хубаагдадаггүй фондые нэмээхэ, тэрэниие зүбөөр гаргашалха эрилтэ хододоо табижа байдаг.

Түнхэнэй аймагай **«Красное знамя»** газетын хуудаһанда хүдөө ажахын банкын түлөөлэгшэ нүхэр И. Комаровой бэшэһэн статья энэ асуудалда зорюулагдана.

Ниитынгээ зөөриие арьбадхажа байһан колхозууд Түнхэндэ бии. Жэшээлхэдэ, XVII партсъездын, Буденнын, Ленинэй, Молотовой нэрэмжэтэ колхозууд өөһэдынгөө хубаагдадаггүй фондые нилээд ехэ болгоһон байна.

Гэбэшье, зарим колхозууд ба тэдэнэй хүтэлбэрилэгшэд хубаагдадаггүй фондые саг үргэлжэ нэмээхэ хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандана. «Улаан-Шулуута» колхоз энэ жэлэй үнгэрһэн һарануудай туршада хубаагдадаггүй фонддоо арайхан гэжэ 6 мянган түхэриг оруулһан байбашье, гүрэнэй банкын кассада оруулангүй 13 мянган түхэриг мүнгэ гаргашалаа. Мүн Маленковой нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлэй үнгэрһэн 4 һарын туршада гүрэнэй банкын кассада оруулангүй 16 мянган түхэриг гаргашалаад, хубаагдадаггүй фонддоо нэгэшье түхэриг оруулаагүй байһаар. Тэрэшэлэн Хрущевой, Калининай нэрэмжэтэ колхозуудта иимэрхүү байдал үзэгдэнэ.

Эдэ дурсагдаһан колхозууд хубаагдадаггүй фондоо саг үргэлжэ арьбадхадаггүй дээрэһээ ажахын томо томо барилгануудые хэхэдээ, машина ба бусад зэр зэмсэгүүдые худалдажа абахадаа гүрэнһөө саг үргэлжэ зээли абаха баатай болоно. Харин зарим колхозууд капиталовложениин счёдһоо мүнгэ абаад, элдэб жэжэ гаргашануудые хэжэ, хүдөө ажахын артелиин Уставые эбдэнэ. Жэшээлхэдэ, Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз 2427 түхэриг абаад, зорюулагдаһан хэрэгтэнь гаргашалаагүй.

Колхозой правленинүүд хубаагдадаггүй фондоо улам арьбадхахын түлөө саг үргэлжэ анхаралаа табижа байха ёһотой. Ушарынь, энэ фондоо ехэ мүнгэн зөөритэй колхоз ажахыгаа механизацилха, үйлэдбэриин томо барилгануудые хэхэ арга боломжотой байдаг. **«Красное Знамя»** газетэ колхозой хубаагдадаггүй фондые байгуулха ба тэрэниие зүбөөр гаргашалха гэһэн тон шухала асуудалые өөрынгөө хуудаһануудта толилхо зуураа, аймагай колхозуудта энэ талаар байгаа дутуу дунданuудые баримталан элирүүлбэ.

Колхозуудай гол хүсэн болохо ниитын ажахые хүгжөөхэ тухай саашададаашье саг үргэлжэ һаналаа табижа, хүдөө ажахын артелиин Устав эбдэхэ ябадалые эрид шууд усадхахын түлөө тэмсэжэ байхыень тус газетэдэ хүсэгдэнэ.

Арад зондоо эрхим шанартай продукцинуудые үгэхын түлөө

Ажалшадай ажана байдалые улам һайжаруулха, тэдэнэй ургажа байгаа материальна ба культурна эрилтэнүүдые хүсэд хангаха хэрэгтэ Коммунистическэ парти Советскэ правительство ехэхэн анхарал хандуулна.

Ойрын 2—3 жэлэй туршада эдеэ хоолой ба промышленна эд товарнуудаар бүхы хүн зоной хангагдасые эрид ехээр дээшэлүүлхэ гэһэн хойшолуулагдашагүй зорилго мүнөө табигдаал байна.

Энэ зорилгые бэелүүлгэдэ кооперативна промышленность ехэ үүргэ дүүргэхэ ёһотой.

Тарбагатайн аймагай «Победа» газетэ «Хүн зондо —һайн шанартай продукци» гэһэн гаршагтай статья толилбо.

—Аймагай эдеэ хоолой комбинат нютагай түүхэй эд хэрэглэжэ, амтата эдеэ хоолой элдэб зүйлнүүдые үйлэдбэрилхын түлөө нилээд оролдолго гаргана. 1953 оной 8 һарын туршада тус комбинат үйлэдбэриингөө түсэбые валовой продукци гаргалгаар 107 процент, товарна продукцяар—119 процент дүүргэһэн байна. 1952 онтой сасуулхада, валовой продукци гаргалгые 92 мянган түхэригөөр дээшэлүүлээ. Гэбэшье, комбинадай коллектив продукци үйлэдбэрилхэ ассортиментнэ түсэбые үшөө хүсэд дүүргэжэ шаданагүй. Мүнөө энэ дутуунуудаа усадхахын түлөө тэдэнэр оролдосотойгоор хүдэлмэрилжэ байна. Түсэбэй ёһоор, сентябрьда 25 тонно овошь бэлэдхэхэ байгаа һаа, 60 тонно бэлдээд тэрэнэй 40 тонныень буйлуулаа. Энэ жэлдэ хамта дээрээ 130 тонно овошь бэлэдхэгдэжэ буйлуулагдаха юм.

Мүнөө комбинат кондитерска цех шэнээр барижа дүүргэхэ дүтэлөө. Энэ цех шэнэ аппаратурануудаар ба бусад техникээр хангагдаха гэжэ газетэдэ бэшэгдэнэ.

Нютагай промышленностиин ба олзоборилгын кооперациин предприятинууд нютагай түүхэй эд ба материалнуудые хэрэглэн, эдеэ хоолой ба үргэн хэрэглэлэй эд бараа бүри ехээр үйлэдбэрилхэ шухала гэжэ СССР-ые хүгжөөхэ табадахи табанжэлэй түсэб тушаа партиин XIX съездын директивэнүүд соо заагдана. Тиимэһээ тус аймагай газетэ нютагтаа байгаа резервнүүдые дүүрэн ашаглахын түлөө, олзоборилгын кооперациин хүдэлмэриие али болохоор һайжаруулхын түлөө асуудалнуудые өөрынгөө хуудаһануудта зүбөөр табина. Саашадаашье энэ асуудалнуудта саг үргэлжэ анхаралаа хандуулжа байха хэрэгтэй.

Хүдэлмэришэн ангиин болон тариашадай союз—социалистическэ гүрэнэй бата бэхи байлгын үндэһэ һуури мүн

☆

И. ВЕРХОВЦЕВ.

☆ ☆

Советскэ Союзай ажалшад болбол өөрынгөө хүдэлмэришэд болон тариашадай агууехэ социалистическэ гүрэнөөр омогорхохонь зүбтэй, манай гүрэн дотор хүниие хүнэй мүлжэхэ ябадал болон национальна дарлалта түүхэ дотор анха түрүүшынхеэ үгы хэгдэнхэй. Социализмын үндэһэ һуури дээрэ общественнэ ажабайдалые шэнэдхэн байгуулха, өөһэдынгөө агууехэ илалтануудые дотоодын болон гадаадын дайсадһаа аршалан хамгаалха хэрэгтэ түүхэтэ илалтануудые туйлаһанайнгаа түлөө бидэнэр түрэл Коммунистическэ партидаа, тэрэнэй сэсэмэргэн ударидалгада уялгатай бди гэжэ советскэ хүнүүд ойлгодог байна. Тиимэ хадаа тэдэнэр советскэ обществын хүсые залан хүтэлдэг — дайн байлдаан соогуур шалгаглан хатуужаһан Коммунистическэ партиие бүхы хүсөөрөө дэмжэһэн ба дэмжэһээршье байна бшуу.

«СССР-эй хүдөө ажахые саашадаа хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй сентябрьска Пленумэй тогтоолые хүдэлмэришэд, тариашад, интеллигенци халуунаар һайшаана. Коммунизмын түлөө бүгэдэарадай тэмсэл хэхын тулада айхабтар шухала удхашанартай байһан энэ тогтоол соо манай хүдөө ажахые саашадаа хүгжөөхэ үндэһэн асуудалнууд зохёогдоһон, тэрэнэй хамаг бүхы һалбаринуудые эрид ехээр дэбжүүлхэ, улад зондо хэрэгтэй продукнуудые болон хүнгэн промышленностьда хэрэгтэй түүхэй эд үйлэдбэрилгые эрид ехэ болгохо замууд хараалагдаһан байха юм. Энэ зорилгые амжалтатайгаар шиидхэлгэ хадаа хүдэлмэришэн ангиин болон колхозно тариашадай союзые саашадаа бэхижүүлхэ хэрэгтэ туһалха болоно.

* * *

Коммунистическэ партиин болон ажалша зоной нэгэдэл хадаа өөһэдынгөө хамтын дайсад бологшо — помещигүүдтэ болон буржуазида, сагаан гвардеецүүдтэ болон гадаадын интервентнүүдтэ эсэргүүсэн, арад зондо харша бүхы партинуудта эсэргүүсэн олон жэл соо тэдэнэй хамта хэһэн тэмсэл соогуур бии болоо юм. Хэдэн арбаад жэлэй турша соо хүдэлмэришэд болон тариашад болбол тэрэ үедэ Россида бии байһан бүхы главна партинуудые: помещигүүдэй партиие (черносотинецууд), капиталистнуудай партиие (кадедүүд), меньшевигүүдэй партиие (баруунай «социалистнууд»), эсэрнүүдэй партиие (кулагуудые үмөөрэгшэд), коммунистнуудай партиие бодото дээрэ туршажа үзэһэн байна бшуу. Революционно событинуудай ябаса соогуур хүдэлмэришэн анги болон ажалша тариашад хадаа арад зондо харша бүхы партинуудые бэеһээ холодхон хаяад, помещигүүдтэ болон капиталистнуудта эсэргүүсэн тэмсэгшэ үнэхөөрөө арадай, үнэхөөрөө патриотическа парти бологшо Коммунистическэ партидаа өөһэдынгөө хуби заяае найдажа үгөө һэн.

Хүдэлмэришэн ангиин болон бүхы ажалшан зоной эрилтэнүүдые болон һанал хүсэлые харалсадаг манай парти хадаа өөрынгөө ажал ябуулгые эхилһэн түрүүшын үдэрһөө хойшо арад зонтойгоо тон нигта эбдэршэгүй барисаа эрид шууд байгуулжа, тэдэндэ этигэлтэй хүндэтэй болоһон байха юм. Российска пролетариадай революционно-марксистска партиие эмхидхэгшэ, тэрэнэй вождь В. И. Ленин болбол бүри үнгэрэгшэ зуун жэлэй эсэстэ хаанта засагые, помещигүүд болон буржуазиие унагааха гол шухала зэбсэг болохо хүдэлмэришэдэй болон тариашадай революционно союз байгуулха гэһэн идей зохёон табиһан байгаа. Энэ гайхамшагта идейе хүсэндэнь хүргэжэ манай парти городой болон хүдөөгэй ажалшадай олон миллион ниитые өөрынгөө дайшалхы туг доро ниггаруулан жагсаажа, мүлжэгшэ ангинуудые болон тэрэнэй партинуудые үй бута сохижо шадаа һэн.

Ородой гурбан революциин хяһа соо манай партиин хатуужуулан бии болгоһон хүдэлмэришэн ангиин болон тариашадай хүсэн түгэс союз болбол хуушанай хархис общественнэ хүсэнүүдэй галзуу нэтэрүү эсэргүүсэлтые дабан гаража, шэнэ социалистическэ байгуулалтые байгуулха ябадалые хангаһан тиимэ общественнэ хүсэн болоһон байха юм. Манай ороной хүдэлмэришэд болон тариашад иимэ бата бэхи союзгүйгөөр өөһэдынгөө ангиин дайсадые үй бута сохижо, шэнэ общество байгуулжа шадахагүй бэлэй.

Дотоодын контрреволюцида болон гадаадын интервенцидэ эсэргүүсэһэн хүдэлмэришэдэй болон тариашадай сэрэгэй-политическэ союз советскэ гүрэнэйнгөө тогтоһон түрүүшын жэлнүүдһээ эхилжэ бии болоһон ба хүгжэһэн байна. Гражданска дайнай илалта түгэлдэрөөр дүүрэһэнэй һүүлээр хүдэлмэришэн анги болон тариашад шэнэ экономическа политикада шэлжэн орохо тухай Коммунистическэ партиин X съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдэй үндэһэ һуури дээрэ социализм байгуулхын тулада өөһэд хоорондоо экономическа союз тогтоогоо һэн.

Советскэ обществын хүгжэхын зэргээр городой болон деревни хоорондохи холбоо барисаанай формонууд олон боложо байгаа һэн. Хэрбээ арадай ажахые һэргээн бодхоохо үедэ советскэ промышленность гол түлэб тариашадай промышленна эд бараа хубидаа хэрэглэхэ ябадалые (эд бүд, гутал гэхэ мэтэ) хангадаг байгаа һаа, дам саашаа болоходоо тэрэмнай тариашадай ажахын үйлэдбэриин эрилтэнүүдыешье (хүдөө ажахын машинанууд, тракторнууд, һайжаруулагдамал үрһэ хүрэнгэ, үтэгжүүлгэ гэхэ мэтэ) хангадаг болоһон байха юм.

В. И. Ленин болбол «газартариалангыешье шэнэдхэн эмхидхэжэ шадаха томо машинна промышленность социализмын ганцахан лэ материальна үндэһэ һуури боложо шадаха байна» гэжэ һургаһан байгаа. (Зохёол, том 32, хуудаһан 434). Хүдэлмэришэн анги болон ажалша тариашад Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро энэ ленинскэ заабариие хүсэндэнь хүргэжэ, өөрынгөө Эхэ ороной гээгдэнги, аграрна орон байһыень тэрэниие хүсэн түгэс индустриально-колхозно держава болгоһон байна бшуу.

Советскэ байгуулалтын дотоодын болон гадаадын дайсад бүгэдөөрөө энээнэй урда тээ жэжэ үмсын зөөритэн байһан манай тариашадые хүдэлмэришэн ангиин болон тэрэнэй партиин хойноһоо ябахагүй юм, хүдөө ажахые ниитэ дээрэнь коллективизацилха үедэ тэдэнэр өөһэдынгөө үмсэдэ байһан үйлэдбэриин зэмсэгүүдые алдаха дурагүй байжа, советскэ засагта эсэргүүсэн бодохо юм гэжэ ехээр найдаһан байгаа. Теэд гадаадын империалистнууд болон тэдэнэй троцкистско-бухаринска агентнуудай найдалгань буруу һурөө.

Манай орон доторхи эгээн һүүлшын, эгээн олон тоото мүлжэгшэ анги байһан кулагуудые усадхаха хэрэгтэ хүдөөгэй ажалшан зондо хүдэлмэришэн ангиин үзүүлһэн угаа ехэ туһаламжа, хүдөө ажахын үйлэдбэриин эрилтэнүүдые хангаха тухай Коммунистическэ партиин болон Советскэ гүрэнэй саг үргэлжын анхарал оролдолго хадаа хүдэлмэришэдэй болон тариашадай илалта түгэлдэр союзые бүри ехээр бэхижүүлһэн, энэ союзые тэдэнэй хоорондохи эбдэршэгүй хани барисаан болгоһон байха юм. Пролетариадай хүтэлбэри доро ябажа, ородой гурбан революциин һургуулиие гараһан манай ажалша тариашад социалистическэ общество байгуулха хэрэгтэ хүдэлмэришэн ангиин дайшалхы ханинь боложо тэмсэһэн байна.

Манай орон дотор Агуу ехэ социалистическэ шэнэдхэн байгуулалтын процесс соогуур түүхые зохёогшод —хүдэлмэришэд болон ажалша тариашад —өөһэдөө үндэһөөрөө шэнэлэн хубилһан байна. Хүдэлмэришэн анги хадаа советскэ обществодо гүрэн түрые хүтэлбэрилжэ байдаг тон шэнэ янзын хүдэлмэришэн анги болоо. Тиимэ хүдэлмэришэн анги гээшэ хүн түрэлтэнэй түүхэ дотор үшөө байгаагүй юм. Советскэ тариашад мүн лэ тон шэнэ, колхозно тариашад болонхой. Баһа советскэ интеллигенцишье тон ехээр шэнэлэн хубилаа. Ехэнхидээ хүдэлмэришэд болон тариашадай дундаһаа гараһан тэдэнэр хүдэлмэришэн ангитай болон ажалша тариашадтай хамта коммунистическэ общество байгуулхын түлөө тэмсэл хэнэ.

Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро манай ороной ажалшад болбол хэдэн зуун жэлэй турша соо городой болон деревниин хоорондо, промышленностиин болон хүдөө ажахын хоорондо бии байһан тиимэ ондоо зүйлые түүхэ дотор анха түрүүшынхеэ үгы хэһэн байха юм. Урдань хүдөө зоной зүгһөө городто этигэдэггүй байһан ябадалһаа мүр сараашье үлөөгүй. Гэбэшье; социализмын условидо бүгэдэарадай зөөридэ түшэглэдэг ажал хэдэг хүдэлмэришэд болон колхозно группово зөөритэй байха условидо ажал хэдэг тариашад болбол обществын хоёр ондоо ангинууд болохо байна. Социализмын үедэ городой болон деревниин хоорондо үшөө нилээд ехэ илгаа бии байһан зангаараа байха юм. Зүгөөр энэ хадаа социалистическэ байгуулалтые бэхижүүлхэ, коммунизмын илалта туйлаха гэһэн ниитын нэгэ үг зорилгодо зорюулжа, хамтынгаа хүсэ гаргажа байһан хүдэлмэришэн ангиин болон тариашадай хоорондохи эбдэршэгүй хани барисаае заашье һуларуулагүй юм.

САБШАЛАНГАА ҺАЙЖАРУУЛХЫН ТҮЛӨӨ САГ ҮРГЭЛЖЭ ТЭМСЭХЭ

Шухала хэмжээ ябуулгые таhалдуулна

Баргажанай аймагай колхозууд энэ намартаа 2100 гектар газар уhалха ёhотой байгаа. Аймгүйсэдкомой шиидхэбэриин ёhоор аймагай бүх колхозуудта энэ хүдэлмэри октябриин 20-hоо эхилхэ байгаа.

Гэбэшье, мүнөө 20-оод хоног үнгэрөөд байхада миил 109 гектар газар Ворошиловай, Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудта уhалагдаба. Мүн намартаа 500 га сабшалан уhалагдаха зэргэтэй байhан аад, өөдтэй юумэ хэгдээгүй.

Энэ шухала хүдэлмэри юундэ таhалдуулагдажа байнаб гэхэдэ, эндэхи зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд ерэхэ жэлдэ элбэг ехэ ургаса ургуулхын түлөө оролдоногүй. Хоёрдохи шалтагааниинь хадаа колхозууд намарай уhалалгада бэлэдхэгүй.

Тэрээнhээ байтагай ургасые дээшэлүүлдэг энэ прогрессивнэ методые XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд «хэрэггүй, хоротой» гэжэ тоолоод, намарай уhалалга эмхидхээгүй. Тус колхоз 445 гектар тарянай газар уhалагдаха ёhотой байгаа. Уhалха машин яhала ехэ бии. Харин лэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Шелковников гээгдэнги hанал бодолдо эзэлэгдэшэhэн байшоо. Энэ колхоздо П. Новиков гэжэ агроном байдаг. Тээд энэ агроном түрүүлэгшын нүлөөлгэдэ орожо, шэнэ прогрессивнэ методые бэелүүлхэ дурагүй байха юм. Гадна, тус колхоз уhалууриин шэнэ системэнүүдые баринагүй, хуушануудыень заhанагүй. «Уhалагшадай эдэхэ гутал үгы» гэжэ тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд гомододог hэн. Тэд 30 паар ичигэнүүдэй, 5 паар кирзовэ сабхиин үгтэбэшье, уhалалгые үшөөл эхилээдүй байhаар.

Тиихэдэ Ворошиловай, Карл Марксын нэрэмжэтэ, «Большевик» колхозууд газар уhалалгада уhалагшадые табингүй, энэ шухала хүдэлмэриие удааруулжа байна. Боргольско ба Уланай уhалууриин системэнүүд тэрэшэлэн ашаглагдаагүй байhаар. Гадна, намарай уhалалгаар Куйтунска МТС юушье хэгүй гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Тус МТС харьяата колхозуудтаа уhалалгын хүдэлмэриин циилэнхы ху[illegible]ние хэхэ, уhалалгын бороздануудые татаха зэргэтэй байгаа.

Намарай уhалалгын болзор үшөө үнгэрөөгүй. Хэрбээ партиин ЦК-гэй Пленумэй тогтоолой эриhэнэй ёhоор социалистическэ газартаряалангай культурые дээшэлүүлхын түлөө, хүдөө ажахын культурануудай ба үбhэ ногооной ургасые дээшэлүүлхын түлөө хүсэдөөр оролдобол, аймагай колхозууд энэ шухала хүдэлмэриие дүүргэжэ шадаха байна.

М. Байкалов.

Сабшалангай саг үргэлжын бригадануудые байгуулха

Жэл бүри үдэжэ байгаа ниитын малай тоо толгойе олошоруулга, тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлгэ хамагай түрүүн тэжээлэй бата бэхи база байгуулhанhаа дулдыдаха байна. Гэбэшье, Ахын аймагай колхозууд тэжээл бэлэдхэлгын түсэб жэл бүри дүүргэдэггүй. Энэ юун дээрэhээ болоноб гэхэдэ, түбхын түрүүн сабшалангай ургаса hайжаруулхын түлөө өөдтэй юумэ хэгдэнэгүй. Сабшалангай ургасые дээшэлүүлхын тула аймагай луговодууд тон бага хүдэлмэри хэнэ. Тэдэнэр гансал хабар боложо эхилхэдэ, май—апрель hаранууд соо сабшалангаа уhалжа захалдаг байна. Зарим луговодууд сабшалангай талмай дээрэ миил уhа тараажархёод, тэрээнээ 10—15 хоног байлгадаг, тэндээ нэгэшье ашаа наг шэбхэ адхадаггүй байна. Жэшээнь, энэ жэлдэ «Улаан Аха» колхозой луговод нүхэр Д. Будаев Хужар гэжэ участогта хабар эртээр, үшөө ногооной ургаагүй байхада 2—3 дахин уhа бишыханаар гаргаад, ондоо ямаршье хүдэлмэри хээгүй. Эндэ хаа хаанагүй булагууд олон, мүн хажуугаарнь Аха гэжэ яhала ехэ горхон урдана. Энэ жэлдэ сабшалангаа hайжаруулаагүй дээрэhээ «Улаан Аха» колхоз хэзээ хэзээнэйхиhээ бага үбhэ абаа. Теэд энэ колхоз аймаг соогоо түрүү колхозуудай нэгэниинь гэжэ тоологдодог. Мүн «Улаан Шулуута», «Улаан Шарза», Кировэй ба Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд мүнөө жэлдэ тэжээл багатай байна.

Эндэхи полевой хүдэлмэринүүд имагтал хабар дулаан боложо, ногооной ургаhан хойно захалдаг. Хэрбээ сабшалангай хүдэлмэриие эртээнhээ эхилбэл, колхоз бүхэндэ саг үргэлжын луговодческо бригадануудай байгуулагдабал, сабшалангай ургасын дээшэлүүлэгдэхэнь лабтай.

Аймаг дотор луговодууд бултадаа муугаар хүдэлнэ гэжэ болохогүй. Жэшээнь, «КИМ» колхозой 73 наhатай луговод Дондок Аюшеев газараа hайнаар уhалхын түлөө эсэшэгүйгөөр ажалладаг. Нүхэр Аюшеев жэл бүри Балагта ба Жэлэгэн гэжэ участогуудые даажа абаад гансаараа ажалладаг, эндэhээ га бүриин 25 центнерhээ доошо бэшэ ургаса абтадаг юм. Нүхэр Аюшеевэй энэ жэлэй ажал үрэ ехэтэй байба. Энэ нажар Балагта Жэлэгэн хоёрой сабшалангай ногоон илангаяа hайнаар ургаа. Үбhэ хуряалгын дүүрэхэлээр энэ хоёр участогай валова суглуулгые хамталжа үзэхэдэ бүришье hайн байшоо. Нүхэр Аюшеев 50 га газарта 2000 центнер үбhэ ургуулhан байба. Энэнь га бүридэ хубаахада 35—40 центнер болоно.

Тус колхозой правлени (түрүүлэгшэнь нүхэр Р. Будаев) луговод үбгэнэй ажалые оройдоо сэгнээгүй, тэрэнэй дүй дүршэлые колхознигуудай дунда харуулха талаар юушье хэнэгүй. Мүн Молотовой нэрэмжэтэ колхозой луговодууд Дамбаев, Табитуев гэгшэд энэ жэлдэ муу бэшээр хүдэлмэрилөө, эдэнэр га бүриhөө 20—25 центнер үбhэ абаа.

Аймагай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд луговодуудай хүдэлмэриие балай тоодоггүй. Аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй управлениин хүдэлмэрилэгшэд колхозуудаар ябахадаа луговодуудтай хөөрэлдөө хэнэгүй. Энэ жэлдэ луговодуудай семинар огто болоогүй.

Сабшалангай ургасые саашадань дээшэлүүлхэ хүдэлмэри эртээнhээ эхилжэ, наг шэбхэ тарааха, саhа тогтоохо, тошон халяаха, газарай гэдхэн байхада канавануудые малтаха, сабшалангай модо шулууеынь түүхэ, буртаг бургааhануудые арилгаха гэхэ мэтын хүдэлмэринүүдые хэхэ хэрэгтэй. Илангаяа намар байхада уhанай гараха газарнуудта канавануудые малтахада ехэ hайн байдаг. Юуб гэхэдэ, намартаа горхо голнууд бага болодог. Тэрэ үедэнь ямаршье канавануудые малтажа болохо юм.

Агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые эртээнhээ хэжэ эхилбэл, колхозууд тэжээлэй базые тогтууритай болгожо шадаха байна. Малые хуушанай гээгдэнги заншалаар үбэлдөө адуулгые огтолон болюулха хэрэгтэй. Ниитын малда бардам хүрэхэ тэжээл колхоз бүхэн бэлэдхэхэ ёhотой гэжэ партиин ЦК-гэй Пленумэй тогтоол соо шууд заагдана. Энэ зорилгоор колхоз бүхэн сабшалангай саг үргэлжын бригада эмхидхэжэ, сабшалан дээрэ хэгдэхэ хүдэлмэриие hайжаруулха, адуу малдаа тэжээлэй тогтууритай база байгуулха ёhотой.

Д. Саянов.

Малдаа байра барина

«СССР-эй хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолые бэелүүлэлсэхын тулада Ленинэй нэрэмжэтэ томодхогдоhон колхозой (Бичура) барилгын бригада бүхы хүсэеэ элсүүлэн хүдэлмэрилнэ. Һүүлэй үедэ энэ бригада 700 тахяагай багтаха байра барижа дүүргээд, мүнөө үхэрэй ба хониной байрануудые барижа дүүргэхэ дүтэлөө.

Ф. Степанов.

Улан-Удын судна заhабарилгын заводто социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр ябуулагдана. Токарь В. Зайцев халаанайнгаа нормые 180—200 процент дүүргэн тус мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Зайцев ажаллажа байна.

Н. Уховай фото.

ХУДАЛДАН АБАГШАДАЙ ЭРИЛТЫЕ ХАНГАХА

Эд бараагаар, эдеэ хоолой зүйлнүүдээр ажалшадые таhалгаряагүйгөөр хангаха уялгаяа Мухаршэбэрэй аймпотребсоюзай Хонхолойн сельпогой хүтэлбэрилэгшэд муугаар дүүргэнэ. Тус сельпогой «Эрдэм» совхоздохи магазинууд ажалшадай эрилтые хангажа шаданагүй. Энээн тухай совхозой хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай зүгhөө хэды дахин хэлэгдэбэшье, ямаршье хубилалта болоногүй.

Нүхэр А. М. Ворфоломеевэй даажа байдаг магазин ехэ муугаар хүдэлмэрилнэ. Ажалшадта шухала хэрэгтэй эд бараа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые магазинда асаржа наймаалха хэрэгтэ нүхэр Ворфоломеев hаналаа табинагүй. Тиимэhээ тус магазинда эдеэ хоолой зүйлнүүд тон хомор. Жэшээлхэлэ, элдэб янзын консервэнүүд, загаhан, фруктово варенье гэхэ мэтын зүйлнүүд худалдаанда хаа яа байдаг.

Энэ магазинда амhарта огто асарагданагүй. Совхозой ажалшад стакан, блюдцэ, табаг ба бусад амhарта абахын тула ондоо сельпонуудай магазинуудта гү, али город ошожо абаха баатай болоно. Тус магазинай хүдэлмэрилэгшэд мебель, оёдомол хубсаhа асаржа наймаалха гэжэ оролдоногүй. Энэ магазинда орон, стол, этажеркэ, мүн пальто, костюм, валенка байдаггүй. Магазиниие даагша нүхэр Ворфоломеев ажалшадай эрилтые хараадаа абанагүй. Тиимэhээ ажалшадта хэрэгтэй зүйлнүүд саг соогоо асарагданагүй, худалдан абагшадай эрилтые бэшэхэ дэбтэршье байнагүй.

Хоёрдохи отделениин магазин тэрэшэлэн ажалшадай эрилтые хангажа шаданагүй.

Совхозой дэргэдэхи пекарни шанар муутай, түүхэй хилээмэ барижа гаргана.

В. Братеньков.

ҮДЭРЭЙ ТЕМЭДЭ

Шабар шэнги замазка

Гэрэй жэжэ хэрэгсэлнүүдые наймаалдаг магазинуудта Улан-Удэ городой ажалшад hүүлэй үедэ илангаяа олоороо ерэдэг болонхой. Энэшье ойлгосотой. Юуб гэхэдэ, үбэл ойротожо байна ха юм. Тиимэhээ гэрээ дулаалхын тула ажалшад эдэ магазинуудта замазка, сонхын шэл болон бусад хэрэгсэлнүүдые абахаа ерэнэ.

Теэд, эдэ магазинуудын ажалшадай эрилтые хүсэд хангана гүй. Магазинуудта сонхын шэлэй бии байбашье, замазка олохын аргагүй байдаг. Хэрбээ магазинуудта замазка хаа яа гарахадаашье шанарайнгаа талаар яяр муу байдаг.

Энээн тухай гэрэй эзэн эхэнэр А. З. Иванова иигэжэ хөөрэнэ:

— Магазинhаа худалдажа абаhан замазкаараа сонхо шабаhамни, хэды хоноод лэ шабар шэнги хууража унашоо.

Замазка шанар муутайгаар, багаар гаргалгада Улан-Удын «Керамика» артель сэхэ зэмэтэй. Тус артель энэ жэл 25 тонно замазка үйлэдбэрилхэ түсэбтэй байбашье, октябрь hара хүрэтэр оройдоол 4,6 тонно замазка үйлэдбэрилhэн байна.

Энэ артелиин хангалтагүй хүдэлмэри тухай «Бурмонпромсоведэй» правлениин түрүүлэгшэ П. Еременкодо хандахамнай,—Замазка үйлэдбэрилдэг химическэ цех «Керамика» артельдэ мэдэлтэй юм, гэбэшье, энэ цех тус артелиин контороhоо холо газарта (арбаад километртэ) байдаг. Тиимэhээ хүтэлбэрилгыень hайжаруулхын тула зэргэлээд байhан «Кооптруд» артелиин мэдэлдэ үгэхөө байнабди гэжэ тайлбарилха зуураа, телефонно трубка абажа звонилна:

— Лев Львович! («Кооптруд» артелиин түрүүлэгшэ) шанар муутай замазка үйлэдбэрилнэ гэжэ ажалшадhаа гомодол ороно. Үни удаан тоосожо байнгүйгөөр замазка үйлэдбэрилдэг химическэ цехые «Керамика» артельhээ тушаажа абагты, тиигээд замазка үйлэдбэрилгые ехэдхэгты, шанарыень hайжаруулагты. Хэрбээ бидэнэр энээнhээ урда тээ ехэ хэмжээнэй hайн шанартай замазка гаргажа шадаагүй hаа, эдэ үдэрнүүдтэ дутагдалнуудаа усадхаха ёhотойбди...

Теэд, дутагдалнуудынь үшөөл усадхагдаадүй, артелиин хүдэлмэридэ ямаршье хубилалта болоодүй байhаар. Химическэ цехые «Керамика» артельhээ «Кооптруд» артелиин мэдэлдэ үгэжэ, хүтэлбэриинь hайжаруулха гэhэн «hанамжаншье» бэелүүлэгдээдүй.

«Бурмонпромсоведэй» хүтэлбэрилэгшэд элдэб «hанамжануудые» гаргажа байхын орондо, хүтэлбэрилгээ hайжаруулжа, ажалшадые хүсэд хүрэхэ хэмжээнэй, шанар hайнтай замазкаар хангаха уялгатай.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ“ БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Нүхэр Дармаев агитационно хүдэлмэри тооногүй“

Иимэ гаршагтайгаар манай газетын сентябриин 11-нэй номерто толилогдоhон статья соо Зангарайн аймагай Дээдэ-Илькын Молотовой нэрэмжэтэ колхозой ажалшадай дунда ниитэ-ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулагданагүй, бригадануудта показательнуудай доскануудай эмхидхэгдээгүй, ханын газетэнүүд гаргагданагүй гэжэ хэлэгдээ hэн.

Манай редакцида КПСС-эй Зангарайн айкомой секретарь нүхэр Петровой мэдээсэhэнэй ёhоор, статья соо хэлэгдэhэн баримтанууд шалгалтаар тодорбо.

Тус статья партийна эхин организацин (секретариинь нүхэр Дармаев) суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, статья соо заагдаhан дутагдалнуудые усадхаха талаар зохихо хэмжээ-ябуулганууд хараалагдаба.

«СССР-эй хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолоор агитаторнуудай семинар үнгэргэгдэжэ, агитаторнуудта участогууд даалгагдажа үгтэнхэй. Гадна, КПСС-эй айкомой бюрогой заседани дээрэ нүхэр Дармаевай тоосоон шагнагдажа, парторганизациин хүдэлмэриие hайжаруулха талаар зохихо заабари үгтэhэн байна.

„Гоё hайхан, бүхэ мебель хэрэгтэй“

Иимэ гаршагтай статья манай газетын сентябриин 14-нэй номерто толилогдоо hэн. Энэ статья соо Улан-Удын мебельнэ фабрика республикынгаа ажалшадта гоё hайхан мебель, гэр байрын бусад хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилнэгүй гэжэ хэлэгдэhэн байгаа.

Манай редакцида БМАССР-эй Нютагай ба түлишын промышленностиин министрын орлогшо нүхэр Макаровай мэдээсэhэнэй ёhоор, статья соо хэлэгдэhэн баримтанууд зүб байба. Тус статья фабрикын хүдэлмэришэдэй, цехын мастернуудай ба начальнигуудай дунда зүбшэн хэлсэгдэжэ, саашадаа фабрикын продукциин шанарые эрид дээшэлүүлхэ, үйлэдбэрилгынгөө түсэбые hара бүри дүүргэхэ талаар зохихо хэмжээ-ябуулганууд хараалагдаа. Мүнөө мебель фанерээр хэлгын шанарые hайжаруулхын тула хабсаргын цехтэ тусхай бригада эмхидхэгдэнхэй. Мүн фабрикын материалнуудые хадагладаг склад соо гуримтай болгогдоо.

Коммунистическэ байгуулалтын соогуур городой болон деревни хоорондохи, промышленностиин болон хүдөө ажахын хоорондохи гол шухала илгаае усадхаха условинууд бэлэдхэгдэхэ юм. Ангинуудай байхагүй, харин индустриин болон хүдөө ажахын ажалшадай байха «Хүн бүхэнhөө хэхэ шадабариинь ёhоор, хүн бүхэндэ хэрэглэhэниинь зэргээр» гэhэн принципые бүхы ажабайдалдаа хүтэлбэри болгохо байhан коммунистическэ общество байгуулха ябадал хадаа Коммунистическэ партиин болон бүхы советскэ арадай агуу ехэ үг зорилго мүн болохо байна.

***

Советскэ гүрэн гээшэ хүдэлмэришэдэй болон таряашадай социалистическэ гүрэн мүн болоно. Тиимэhээ хүдэлмэришэн ангиин болон таряашадай союз хадаа коммунистнуудай партиин хүтэлбэри доро хүдэлмэришэн ангиин диктатурые бэелүүлжэ байhан ба коммунизм амжалтатайтаар байгуулха ябадалые хангажа байhан Советскэ засагай гол үндэhэ hууринь мүн болоно.

Хүдэлмэришэн ангиин болон таряашадай союз хадаа үнэхөөрөө арадай социалистическэ демократиин эбдэршэгүй үндэhэ hууринь мүн болоно, тэрэ хадаа хуурмаг буржуазно-демократида орходоо асашагүй булюу хүсэтэй байhанаа үдэр ерэхэ бүри улам эли тодоор гэршэлэн харуулна.

Социалистическэ байгуулалтын условидо хүдэлмэришэн ангиин болон таряашадай союз бүри ехээр бэхижэhэн, хүдэлмэришэдэй, таряашадай болон интеллигенциин морально-политическэ нэгэдэл болоhон байха юм. Хүдэлмэришэн ангиин болон таряашадай союз хадаа Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай үедэ эгээл шэрүүн хатуу туршалгые амжалтатайгаар дабажа гараа hэн.

Манай орондо тохёолдоhон эгээн хүндэ хүшэр дайн сэрэгэй түрүүшын үе хадаа хүдэлмэришэн ангиин болон таряашадай союзые, советскэ обществын морально-политическэ нэгэдэлые, СССР-эй арадуудай хани барисаае, советскэ патриотизмые hуларуулаагүй байхаhаа гадна, харин бүри ехээр бэхижэжэ ядаршаhан гитлеровскэ стратегүүдэй бодомжолго буруу hүрэбэ. Дайнай үедэ манай хүдэлмэришэн анги ажалай баатаршалгын эди шэдинүүдые харуулжа фронтдо туhаламжа үзүүлхэ тушаа айхабтар шанга ажал хүдэлмэри хэhэн байна. Колхозуудта нэгэдэhэн советскэ таряашад дайнай үе соогуур полинууд дээрээ эсэхэ сулахые мэдэнгүйгөөр ажаллажа, армиие болон бүхы зоноо эдеэ хоолоор таhалгаряагүйгөөр хангажа байгаа hэн.

Дайн сэрэгэй шэрүүн хатуу туршалгануудай жэлнүүдтэ хүдэлмэришэн анги, таряашад, интеллигенци болбол өөрынгөө Коммунистическэ партитай бүри дүтэ барисаатай болоhон юм. Хүдэлмэришэн ангиин, ажалша таряашадай болон ажалша интеллигенциин дундаhаа гараhан хүнүүдhээ эмхидхэгдэhэн нэтэн hаналта коммунистнуудай hайндуранай дайшалхы союз бологшо манай парти болбол хүдэлмэришэн ангиин болон таряашадай хүсэн түгэс союзай эрхим дээдэ шэмэг болохо байна.

Коммунистическэ партиин ударидалгаар ябаhан хүдэлмэришэдэй болон таряашадай нигта барисаагай ашаар газаа тээhээ туhаламжагүйгөөр богонихон болзор соо арадайнгаа ажахые hэргээн бодхооhон, тэрэниие улам урагшань дабшуулжа, сэрэгэй урда тээхи үеын показательнуудhаа холо үлүүлэн гараhан байнабди. Манай социалистическэ Эхэ ороной үдэр бүхэн хадаа хүдэлмэришэн ангиин болон таряашадай союзай, СССР-эй арадуудай хани барисаанай зорит бадаруулагша айхабтар ехэ хүсые харуулhан шэнэ шэнэ хурса hайхан гэршэнүүдые асаржа байдаг. Коммунистическэ парти болбол хүдэлмэришэн ангиин болон таряашадай союзые, арадуудай ленинско-сталинска хани барисаае нюдэнэй сэсэгы мэтэ наринаар сахижа байдаг. Юундэб гэхэдэ, энэ союзай болон энэ хани барисаанай бии байжа, бэхижэжэ байhан сагта Советскэ гүрэндэ ямаршье дайсад айдаhатай бэшэ байха юм.

Коммунистическэ парти болон Советскэ гүрэн болбол СССР-эй арадуудай хани барисаае, хүдэлмэришэд болон таряашадай союзые таhалдуулжа, хүдэлмэришэн ангиин диктатурые, Советскэ засагые хосоруулха hанаатай гадаадын империализмын троцкистско-бухаринска болон буржуазно-националистическэ агентнуудые хайра гамгүйгөөр үй бута сохиhон байна.

Манай парти коммунистическэ байгуулалтын мүнөө сагай шата дээрэ хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ тусгаар анхарал хандуулна. КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоол соо хараалагдаhан хүдөө ажахын үйлэдбэриие саашадаа хурдан түргэнөөр дэбжүүлхэ болон али бүхы талаарнь хүгжөөхэ гэhэн программа хадаа советскэ обществын угаа шухала материальна эрилтэнүүд дээрэhээ үндэhэлнэ, мүн баhа СССР-эй ажахын социалистическэ системын хүгжэлтын ябаса соогуур байгуулагдаhан тэдэ угаа ехэ арга боломжонуудhаа үндэhэлнэ.

«Коммунистическэ парти хадаа,— гэжэ энэ тогтоол дотор хэлэгдэнэ,— арадай ажахын бүхы hалбаринуудые амжалтатайгаар хүгжөөхэ шухала услови болохо хүндэ индустриие бүхы аргаар үргэдхэн дэбжээхэ хараа шугамые хэлбэришэгүй сэхээр баримталhан ба энэ замаар ябажа тон ехэ амжалтануудые түйлаhан байна. Энэ түрүүшын ээлжээнэй арадай ажахын зорилгые шиидхэлгэдэ гол анхарал хандуулагдаhан, энээндэ гол хүсэнүүд ба зөөри хэрэгсэлнүүд үгтэдэг байгаа. Ороноо индустриализацилха хэрэгтэ манай эрхим кадрнууд хандуулагдаhан байгаа. Түргэн темптэйгээр хүндэ индустриешье, хүдөө ажахыешье, хүнгэн промышленностиешье нэгэ доро хүгжөөхэ ябадал хангаха арга боломжонууд манайда үгы байгаа. Энээнэй тулада хэрэгтэй шухала эрхэ нүхэсэлнүүдые байгуулха хэрэгтэй байгаа. Мүнөө эдэ нүхэсэлнүүд байгуулагдаа. Бидэнэр хүсэн түгэс индустриальна базатай, бэхижэhэн колхозуудтай ба ажахын байгуулалтын бүхы hалбаринуудта бэлэдхэлтэй кадрнуудтай байнабди».

Хүдөө ажахые саашадаа үлэмжэ хурдан түргэнөөр хүгжөөхын зорилгоор парти болбол колхозно үйлэдбэриие хүгжөөхын түлөө, тэрэнэй олзо доходые ехэ болгохын түлөө хүдэлмэрилэгшэдэй материальна талаараа урмашанхай байха принципые эрид шууд бэелүүлнэ.

Хубиин интересүүдые общественнэ интересүүдтэ хандуулхадаа колхознигуудай общественнэ болон хубиин интересүүдые зүбөөр холбохо гээшэ колхозно үйлэдбэриие амжалтатайгаар хүгжөөхын шухала услови мүн болоно гэжэ Коммунистическэ парти тоолоно. Мүн артельнэ ажахые хүгжөөхын түлөө колхознигуудай материальна талаараа урмашаха ябадалые дээшэлүүлхэтэй хамта Советскэ правительство болон Коммунистическэ парти хадаа манайда колхознигуудай хубиин туhалбариин ажахыда буруугаар хандадаг байhан ябадалые горьтой ехээр заhан заларуулха ба хубилгаха гэжэ шиидхэhэн байна. Правительство болон партиин Центральна Комитет хадаа хүдөө ажахын налог ашалгын системые хубилгаха, колхознигуудай хубиин туhалбариин ажахыhаа абтаха мүнгэн налог болон уялгата тушаалгануудай нормонуудые нилээд доошолуулха, хүдөө ажахын налогой талаар үнгэрэгшэ жэлнүүдэй үри доёмхонуудые hалгааха шухала гэжэ тоолоhон байха юм.

Парти ба правительство хадаа хүдөө ажахые механизацилга болон электрификацилга нилээд hайжаруулха тушаа хэрэгые, минеральна утэгжүүлгэнүүдэй үйлэдбэрилгые ехэ болгохо тушаа, колхозуудта агрономическа болон зоотехническэ туhаламжа ехээр үзүүлхэ тушаа шэнэ шэнэ нэмэлтэ хэмжээнүүдые абажа байна. Машинно-тракторна станцинуудта трактористнуудай, машинистнуудай болон бусад мэргэжэлтэй хүдэлмэришэдэй саг үргэлжын кадрнууд байгуулагдаха байна. Тэрэ хадаа хүдөө ажахыда шэнэ янзын техникэ hайнаар хэрэглэхэ ябадалда туhалха болоно. Хүдөө ажахын техническэ зэбсэгжүүлгые саашадаа бүри ехэ болгохотой хамта, мүн МТС-эй ремонтно база бэхижүүлэгдэхэ байна. Хүдөөгэй электростанцинуудые шэнээр байгуулжа, МТС-үүдые, колхозуудые болон совхозуудые гүрэнэй энергосистемэтэй нэгэдүүлэн холбожо, хүдөө ажахые электрификацилха тушаа хүдэлмэри үргэдхэгдэхэ юм. Колхозуудта болон совхозуудта минеральна утэгжүүлгэнүүдые үгэлгэ нилээд ехэ болгогдохо байна.

Социалистическэ город колхозно деревнидэ кадрнуудаар туhалhан ба туhалhааршье байна. Ниитын коллективизациин үедэ парти болбол 25 мянган коммунистнууд-хүдэлмэришэдые хүдөө гаргаhан байгаа. Тэдэнэр деревниие социалистическэ ёhоор шэнэдхэн байгуулха тушаа угаа ехэ хүдэлмэри хэhэн, 1933 ондо МТС-үүдэй политотделнүүдтэ хүдэлмэрилхын тулада 17 мянган дүйтэй шадамар партийна хүдэлмэрилэгшэд колхозуудта туhалхаар эльгээгдэhэн байгаа. Колхозуудта ажаллахын тулада 1954 оной хабар болотор 100 мянган агрономууд болон зоотехнигүүд МТС-үүдтэ эльгээгдэхэ юм.

Эдэ бүхы хэмжээ-ябуулганууд хадаа советскэ деревниин ажалшадай ажаhуудалай-материальна болон культурна хэмжээе дээшэлүүлхэ тухай манай партиин, хүдэлмэришэн ангиин, социалистическэ городой гаргажа байhан угаа ехэ анхарал оролдолгые эли тодоор гэршэлэн харуулна.

Коммунистическэ байгуулалтын мүнөө сагай условидо социалистическэ городой зүгhөө колхозно деревнидэ туhаламжа үзүүлхэ ябадал хадаа хүдэлмэришэдэй болон таряашадай союзые бүри ехээр бэхижүүлхэ шухала формонуудай нэгэниинь мүн болоно.

«Манай советскэ интеллигенциин ургаад байhан мүнөө сагта партиин зүгhөө городой эрхим хүнүүдые, багсаабал, 50 мянган коммунистнуудые уряалhан уряа гаргажа хүдэлмэриие шангадхахын тулада, тэдэниие деревнидэ эльгээжэ юундэ болохогүй гээшэб. Бидэнэр энээниие хэжэ шадахабди гэжэ болоноб... Иимэ уряатайгаар промышленна центрнүүдэй коммунистнуудта хэр-

(Түгэсхэлынь 4-дэхи нюурта)

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

НАЦИОНАЛЬНА ИНТЕРЕСҮҮДТЭ ТААРАХАГҮЙ ЯБАДАЛ

Сентябрь һарын эсэстэ Парижда болон Вашингтондо франко-американска хамтараһан коммюнике тунхаглагдаһан байгаа. Тиихэдээ Индо-Хитадта байгаа французска колониальна сэрэгүүдэй хэдэг дайнай операцинуудые финансировалхын тулада Холбоото Штадууд Францинн правительстводо 385 миллион доллар үгэхэ болоо гэжэ соносхоһон байха юм. Олохон французска газетэнүүд энэ хэлсээн тухай өөһэдынгөө мэдээсэлнүүдые «Долларнууд ба солдадууд», «Долларой түлөө шуһан» гэхэ мэтын хурса гаршагуудтайгаар гаргаһан байна. Тэдэнэр демократическа Вьетнамда эсэргүү «бузар булай дайнине» үргэлжэлүүлхэ перспективэдэ Франциин арадай ямараар хандадаг байһанине, мүн зээли үгэһэн, Америкын болон үридэ ороһон Франциин хоорондо ямар харилсаатай болоод байһан ушар удхые тон мэргэнээр тодорхойлон бэшэнэ.

Мүнөө үгтэһэн зээли хадаа нимэрхүү янзын түрүүшын наймаан бэшэ юм. Тэрэ хадаа Вьетнамда эсэргүү дай хэхын тулада энэ жэлдэ Францида үгэхэ гэжэ США-гэй конгрессээр һомологдоод байһан 400 миллион долларто нэмэлтэ болохо ушартай. США-гэй финансова туһаламжын орондо французска правительствэ хадаа «Индо-Хитадта цайсанайнгаа регулярна сэрэгүүдые бутарган таһалжа үгы хэхын тулада бии бүхы хүсэеэ гаргаха юм» гэжэ хилын саанахи газетэнүүд мэдээсэнэ. Тиихын тулада Франци болбол тэндэ 9 шэнэ сэрэгэй батальоние, мэргэжэлтэдые, техническэ персоналые эльгээхэ байна. Мүн тэрэшэлэн марионеточнэ баодаевска гүрэн дотор һуудаг зоной дундаһаа байгуулагдаһан сэрэгүүдэй тооё олошоруулха юм гэнэ.

Гэбэшье, бүгэдын мэдэһээр, американска «туһалагшад» мүнгэеэ миин үгэдэггүй. Иимэ «туһа хүргэһэнэйнгөө» түлөө тэдэнэр хэды шэнээн сэн эриһэн байнаб?

Французска газетэнүүдэй бэшэһэнэй ёһоор, тэрэ хэлсээн соохи нилээд олон юумэнь нюуса зандаа үлэжэ, тунхаглагдаха ёһогүй юм ха. Зүгөөр, Франс Пресс болон Рейтер агентствонууд хадаа Индо-Хитадта байгаа баодаевска Вьетнам, Патет-Лао ба Кхмеру гэхэ мэтын бүхы марионеточнэ гүрэнүүдтэ номинальна бэшэ, харин бодото дээрэ бэеэ цаанхай байдал олгохо тухай пункт Франциин абаһан уялганууд соо бии юм гэжэ нэгэн доро шахуу мэдээсэһэн байгаа. Энээн дээрэһээ хараад үзэхэдэ, американска империалистнууд Францие Индо-Хитадһаа эсэслэн түрижэ гаргаад, тэндэхи баялигые өөрынгөө гарта оруулха гэһэн эрмэлзэлгэтэй байһаниинь эли байна. Тэндэ экономическа болон политическэ нүлөө үзүүлхэ ябадал хэзээ үни американска монополинуудта хабаатай болонхой. Тиихэдэ тэндэхи «гүрэнүүдэй» Франциһаа формальна талаараа дулдыданги байдал США-гэй империалистнуудай булимтаралгын зам дээрэхи һүүлшын һаад болоод байһан юм.

Франко-американска хэлсээн хадаа французска олониитын дунда цураа гутан буруушааха ябадал үүсхэһэн байна. Эрхэ сүлөөдэ дуратай вьетнамска арадта эсэргүүсэн тэмсэһэнэй хэрэггүйе гэжэ французууд хэзээ үни ойлгоод байдаг. Корейдэ эблэрэлгэ хэгдэхэтэй сасуу, Вьетнамда боложо байһан дайнине болиюулхын түлөө хүсэтэ ехэ хүдэлөөн Франци дотор дэлгэрээ һэн. Жиирын французуудай үнэнтэ зүб һанамжын ёһоор, энэ хадаа хэдэн олон мянган хүнэй ами наһые абарха, Индо-Хитадта үдэр бүридэ олон миллиард франкнуудые гаргашалжа байдаг Франциин финансова байдалые хүнгэдхэхэ, Дальча Востогто эбтэй амгалан байдал олгохо байһан юм. Теэд американска зээлилгэ хадаа французуудай гараар хэгдэхэ болобошье, американска империалистнуудта ашаг олзо оруулха дайнине үргэлжэлүүлхэ гэһэн байна бшуу.

«Американска мүнгэ абажа байхадаа,—гэжэ «Либерасьон» гэжэ парижска газетэдэ журналист Фурье бэшээ һэн,—французска правительство Зүүн-Урдахи Азида Америкын «хүлһэнэй жандарм» болоод байха гэжэ зүбшөөрбэ гээшэ».

«Манай правительствын капитулянтска политикын нацынгаа интерестэ нигэжэ хайша хэрэгээр, иимэ һэнгэргүйгөөр хандаха ушар гэжэ хэзээшье үзэгдөөгүй юм һэн, —гээд «Комба» газетэ бэшэнэ, — Вашингтоной захиралтануудые французска правительствын дүүргэдэг болоод байһаниинь бидэндэ эли тодо болонхой...»

Американска «ахалагша партнерынь» тэдэнние оёоргүй нүхэн худар түлхижэ оруулха гэжэ байһые жиирын французууд мүнөө шодеөрөө хаража байнад.

УРУУ ДУРУУ ШЭНЖЭНҮҮД

Һаяхан США-да сентябрь һара соо орон дотороо ямар экономическа байдалтай байһан тухайгаа засагай зүгһөө үгтэһэн сэгнэлтэ соносхоһон ушар хадаа ерээдүй сагта экономическа талаараа бираагүй байдалтай байха тухай дахяад хэдэн олон муу шэнжэ тэмдэгүүдые харуулһан байна.

Бүри зунай сагта үзэгдэһэн экономическа ажал-ябуулгын талаар эли бодоор уруугаа оролгонь миил «сезонно үзэгдэл» байха аабза гэһэн бизнесменүүдэй найдабаринь буруу һүрөө. Үнгэрэгшэ һара соо промышленна үйлэдбэриин хэмжээн доошоо ороһон, тиихэдэ үйлэдбэрилгын юрэнхы хоролтонь энэ оной март һараһаа хойшо мүнөө юһэн пункт болобо гэжэ тоологдоно. Тэрэ хадаа американска экономикын бүхы шахуу һалбаринуудые дайраһан байха юм.

«Худалдаа наймаанай эдэбхи зоригой барометрнүүд һарын турша соо уруугаа орожо байна» гэжэ томо томо промышленнигуудай интересүүдые харуулан бэшэдэг «Форчун» гэдэг журнал уруу дуруугаар тэмдэглэнэ. —«1949 оной зунһаа хойшо анха түрүүшынхеэ булад үйлэдбэрилгэ мүнөө бии байһан үйлэдбэриин хүсэ шадалай ерэн процентһээ доошоо оробо... Үнгэрэгшэ хабарайхида орходоо. автомобильнуудые бүтээн гаргалга хорин табан процент хүрэтэр хоробо... Тиихэдэ гэр байрын барилга үнгэрэгшэ үбэлэйхидэ орходоо хорин процент хүрэтэр хороһон байна».

Энэ журналай бэшэһэн тоо мэдээнүүд дээрэ үшөө хэдэн олон һонирхолтой мэдээнүүдые нэмэжэ болохо байна.

Жэшээнь, «Уолл-Стрит Джорнэл» гэжэ газетэ болбол американска шулхалгын заводууд мүнөө өөһэдынгөө хүсэ шадалай гурбанай хоёр хубиһаа үлүү бэшээр хүдэлмэрилнэ, станогуудые бүтээн гаргаха тухай захилнуудай сумманьл 1951 оной август һарынхида орходоо жаран миллион доллар хүрэтэр доошоо оробо гэжэ бэшэнэ.

Хэблэл газетэнүүдэй мэдээсэлнүүд болбол гадаадын худалдаа наймаанай талаар США-гэй улам ехэ бэрхэшээлдэ орожо байһанине гэршэлнэ. Жэшээнь, хүдөө ажахын продуктнуудай экспорт һүүлэй жэл соо гурбанай нэгэ хуби хүрэтэр шахуу доошоо ороһон, тус оронойі хүдөө ажахын үйлэдбэри бүхыдөө уруугаа орожо байна.

Энээнэй дашарамда США-гэй худалдаа наймаа эрхилэгшэдэй һанал бодолые харуулжа бэшэхэ зуураа «Мэгэзин оф Уолл-Стрит» гэдэг журнал болбол «худалдаа наймаанай эдэбхи зориг энэ оной эсэстэ юрэнхы цээрээ доошоо орожо эхилээ» гэжэ мэдээсэнэ.

Мүнөө тохёолдоод байһан түбэг бэрхэшээлһээ гаталан гараха аргаа бэдэржэ байхадаа, монополистнууд тон түрүүн зэбсэгжэлгэ яаралтайгаар ябуулха гэжэ эрмэлзэнэ. Һаяхан американска банкирнуудай ассоциациин съезд дээрэ тиимэ һанамжануудые сэхэ руунь хэлэһэн байгаа. Тэрээндэ хабаадагшад хадаа сэрэгэй гаргашанууд гээшэ экономикые дэмжэжэ байха үндэһэ һуури болохо юм гэжэ мэдүүлээд, демократическа лагериин оронуудтай «үни удаан саг соо арсалдаатай байхаар бэеэ бэлэдхыень» правительствоя уряалһан байна.

Энэ хадаа империалистнууд эб найрамдалда дуратай юм гэжэ тэдэнэй хуурмаг пропагандын цан ехээр худалаар шашадаг байһание элирүүлһэн үшөө нэгэ гэршэ мүн болоно.

А. Александров.

Хүдэлмэришэн ангиин болон таряашадай союз—социалистическэ гүрэнэй бата бэхи байлгын үндэһэ һуури мүн

(Түгэсхэл)

бэе партиин хандаад байгаа һаа, хүдөө нютаг һайн дураараа гаража, колхозно байгуулалтые саашаданьбэхижүүлхэ хэрэгтэ өөрынгөө хүсые ба эрдэмые үгэхые хүсэгшэд олон олдохо гэжэ хүсэд найдамтайгаар хэлэжэ болохо байна гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй Пленум дээрэ нүхэр Н. С. Хрущев хэлэһэн байгаа.

Олохон трактористнууд болон комбайнернууд урдань МТС-һээ гаража ошоод байһанаа мүнөө партиин уряада харюу болгон машинно-тракторна станцинуудта хүдэлмэрилхын тулада дахяад бусаха хүсэлэнтэй байһан тухайгаа мэдүүлжэ байнад. Центральна, республиканска болон областной эмхи зургаануудта ажаллажа байһан агрономууд ба зоотехнигүүд, механигууд болон инженернүүд мүн лэ тиимэ хүсэлэнтэй байһан тухайгаа мэдүүлнэд. Тэдэнэр барандаа социалистическэ хүдөө ажахын үйлэдбэрине саашадаа дэбжүүлхэ хэрэгтэ, коммунизм байгуулха хэрэгтэ өөһэдынгөө ажалаар туһа хүргэхэ гэһэн һайн һайхан эрмэлзэлгэтэй байна гээшэ.

Парти ба правительстваар абтаһан хэмжээнүүд манай арадай ажахын түрүү һалбари болохо социалистическэ индустриин хүсэн түгэс ургалтын база дээрэ, бүхы хүдөө ажахын ниитэ дэбжэлтын болон колхозуудые саашадаа бэхижүүлһэнэй үндэһэ һуури дээрэ манай орон дотор улад зондо хэрэгтэй эдеэ хоолой зүйлнүүдые болон хүнгэн промышленностьда хэрэгтэй түүхэй эдүүдые ойрын хоёр—гурбан жэл соо элбэг дэлбэг болгохын тулада зорюулагданхай. Эдэ хэмжээ-ябуулганууды бэелүүлгэ хадаа советскэ обществын хүдэлэшэгүй үндэһэ һуури болгошо хүдэлмэришэн ангиин болон колхозно таряашадай союзые бүри ехээр бэхижүүлхэ ушартай.

***

Хүдэлмэришэн ангиин болон ажалша таряашадай союз тухай асуудал болбол капиталистическэ байгуулалтые һандарган унагаажа, шэнэ социалистическэ общество байгуулхын түлөө ажалшан зоной тэмсэлые толгойлжо байдаг хилын саанахи коммунистическэ болон хүдэлмэришэдэй партинуудай ажал-ябуулгада эгээн гол шухала асуудалнуудай нэгэн мүн болодог байна.

Бүри 1921 ондо В. И. Ленин иигэжэ хэлээ һэн:

«Хүдэлмэришэдэй болон таряашадай союз дээрэ үндэһэлэн тогтохо шэнэ общество заатагүй байгуулагдаха юм, хорин жэл урид гү, али хорин жэлээр хожомдожо гү, эртэ оройшье болог тиимэ общество бии болохо байна, манай шэнэ экономическа политикые шиидхэхын тулада ажаллажа байхадаа, бидэнэр хүдэлмэришэдэй болон таряашадай союзай формонуудые зохёон гаргаха хэрэгтэнь тэрээндэ, тэрэ обществодо туһалжа байна гээшэбди» (Зохёол, том 33, хуудаһан 151—152).

Хүдэлмэришэн ангиин болон ажалша таряашадай союз бии болгожо бэхижүүлхэ хэрэгтэ манай партиин суглууһан баялиг ехэ дүй дүршэл хадаа капиталистическэ богоолшолгые болон национальна дарлалтые үгы хэхын түлөө тэмсэлдэ ажалшан зонине нигтаруулан жагсаажа байһан капиталистическэ, колониальна болон бэеэ цаагаадүй оронуудай коммунистическэ партинуудые зоригжуулна. Советскэ хүдэлмэришэдэй болон таряашадай илалта түгэлдэр союзай дүй дүршэлые мүнөө Коммунистическэ партиингаа хүтэлбэри доро агуу ехэ социально-экономическа шэнэдхэн байгуулалтануудые хэжэ байһан Хитадай ажалшад амжалтатайгаар хэрэглэнэ. Мүн арадай демократиин европейскэ оронуудай ажалшадшье энэ дүй дүршэлые хүтэлбэри болгоно.

Советскэ Союзай Коммунистическэ байгуулалтын амжалтануудые ажалшан зонойнгоо дунда пропагандироважа байхадаа, «СССР-эй хүдөө ажахые саашадаа хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленумэй тогтоолой түүхэтэ удхашанарые ойлгуулжа байхадаа, бүхы оронуудай коммунистнууд болбол хүдэлмэришэн ангиин болон таряашадай илалта түгэлдэр союзые бэхижүүлхэ хэрэгтэ шэнэ оруулалта хэхэ юм.

Хүдэлмэришэдэй болон таряашадай союз гээшэ агуу ехэ шэнэдхэн байгуулагша хүсэн мүн, тиимэһээ хуушанай дэлхэйн ямаршье хархис хүсэнүүд тэрэнэй урдаһаа эсэргүүсэн тулажа шадаха аргагүй!

Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн III конгресс нээгдэбэ

ВЕНА, октябриин 10. (ТАСС). Эндэ профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн III конгресс «Концерт-хауз» гэжэ байшан соо мүнөөдэр нээгдэбэ.

«Бата нэгэдэл—ажалшадай шиидхэхы хүсэн мүн!»,

«Бидэнэр ахадүүнэр нэгэ ангида хамааданабди, бидэнэй интересүүд нэгэн адли —ажана һайн байдалай, эрхэ сүлөөгэй ба эб найрамдалай түлөө бата жагсаалтайгаар тэмсэе!» гэһэн лозунгнуудаар тус байшангай уужам ехэ зал шэмэглэгдэнхэй байба. Тэдэ лозунгнуудыень зургаан ондоо хэлэн дээрэ бэшэгдэнхэй.

Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин түрүүлэгшэ Джузеппе ди Витторио конгрессые нээхэ зуураа, тобшо үгэ хэлэһэн байна.

Удаань конгрессэй президиум һунгагдаа. ВФП-гэй түрүүлэгшэ ди Витторио, ВФП-гэй генеральна секретарь Луи Сайян, ВФП-гэй вице-түрүүлэгшэ Н. М. Шверник (СССР), Ален ле Леап (Франци), Лю Нин-и (Хитад), Ломбардо Толедано (Латинска Америка), Ш. А. Данге (Инди), Абдулла Диалло (Французска Судан), Ф. Зупка (Чехословаки), Б. Брандсен ба бүхы дэлхэйн профсоюзна хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагшад президиумэй составта ороһон байна. Уласхоорондын прогрессивнэ организацинуудһаа —Бүхэдэлхэйн Эб найрамдалай Соведһээ, эхэнэрнүүдэй уласхоорондын демократическа Федерациһаа, залуушуулай уласхоорондын демократическа Федерациһаа ба журналистнуудай уласхоорондын организациһаа түлөөлэгшэдые президиумдэ урижа һуулгаба.

Конгресс хадаа доро дурсагдаһан зүбшэн хэлсэхэ зүйлнүүдые баталан абаа гэбэл:

1) ВФП-гэй ажал-ябуулга тухай тоосоон ба ажабайдалые һайжаруулхын түлөө, эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ ажалшадай нэгэдэмэл ябуулгануудые бэхижүүлхэ талаар профсоюзуудай саашанхи зорилгонууд. (Элидхэлшэ Луи Сайян — ВФП-гэй генеральна секретарь).

2) Национальна бэеэ цаанхай байдалай ба капиталистическэ болон колониальна оронуудта демократическа эрхэ сүлөө хамгаалха талаар экономическа ба социальна хүгжэлтын түлөө тэмсэл хэлгээр профсоюзуудай зорилгонууд тухай. (Элидхэлшэ Джузеппе ди Витторио —ВФП-гэй түрүүлэгшэ).

3) Колониальна ба хахад колониальна оронуудтахи профсоюзна хүдэлөөнэй хүгжэлтэ тухай. (Элидхэлшэ Руслан Виджа Джасастра—собсиин генеральна секретариин орлогшо (Индонези).

4) ВФП-гэй ревизорнуудай финансова тоосоон.

5) ВФП-гэй хүтэлбэрилхы органуудые һунгалга.

Австрийска профсоюзуудай нэгэдэлэй «профсоюзна бата нэгэдэлгын фракциин» түрүүлэгшэ Готлиб Фиала конгрессэй делегадуудые Австриин ажалшадай зүгһөө амаршалаа.

Конгрессэй хэрэг хүтэлхэ комиссинуудай составые баталһанай һүүлээр зүбшэн хэлсэхэ зүйлэй нэгэдэхи асуудалаар элидхэл хэхын тулада ВФП-гэй генеральна секретарь Луи Сайянда үгэ үгтөө.

Франциин Национальна суглаанай онсо сесси хаагдаба

ПАРИЖ, октябриин 10. (ТАСС). Франциин Национальна суглаанай онсо сесси үсэгэлдэр хаагдаа.

Правительствын политикада дурагүйдэлгын орон дотор ехээр гарадаг байһые сессиин хүдэлмэри харуулба. Тэрэнь элдэб партинуудые түлөөлдэг депутадуудай үгэ хэлэлгэһээ эли болоно. Забастовкодо хабаадагшад тушаа правительствын абаһан хэһээлгын хэмжээнүүдые олон депутадууд буруушааһан ба ажалшадай байдалай ехэ муу байһанда дурагүйтэжэ байһанаа мэдүүлһэн байна.

Үсэгэлдэрэй заседани дээрэ резолюцинуудай проектнүүд голосованида табигдаһан байха юм. Правительствын политикада сэхэ сэгнэлтэ үгэхэ ябадалһаа зайсаһан зонхилхы партинуудай түлөөлэгшэд өөһэдынгөө зүгһөө резолюциин проект оруулаагүй. Социальна ба экономическа талаар правительствын ябуулдаг политикые буруушаажа депутадууд — социалистнуудай оруулһан резолюциин проект 300 голосоор буруушаагдаһан байна. 247 депутадууд тэрэ резолюциин проектын түлөө голосовалһан байха юм. Коммунистическэ группын резолюциин түлөө 222 депутадууд, тэрэниие буруушаажа 390 депутат голосовалһан байна.

Энээгээр онсо сесси хаагдаа. Октябриин 13-да парламентын юрын сесси эхилхэ байна.

Зунай спортивна сезон хаагдаба

Заншалта 18-дахи эстафет

«Бурят-Монгольская правда» газетын нэрэмжэтэ заншалта 18-дахи эстафетэ урждэр үнгэргэгдэбэ. Зунай спортивна сезоной дүнгүүдые согсолдог энэ эстафетэдэ спортивна общественностиин коллективүүд һайн бэлэдхэлтэйгээр ерэбэ.

Эстафетнэ урилдаанда «Урожай» общество (зооветинститут) спортсменүүд олон жэлэй туршада түрүү һуури эзэлдэг байгаа. Мүн басагадай № 65 һургуулиин коллектив нёдондо жэлдэ һайн амжалта туйлаа һэн.

Октябриин 11-нэй үдэрэй 12 часта эстафетэ эхилжэ, эхэнэрнүүдэй командануудта старт үгтэбэ. Урилдаанай түрүүшын минутаһаа эхилэн түрүү һууриин түлөө шанга тулалдаан № 65 һургуулиин ба «Искра» обществын түлөөлэгшэдэй дунда болобо. Эсэстэ № 65 һургуулиинхид түрүүлжэ, хоёрдохи жэлээ нэгэдэхи һуури эзэлбэ.

Эрэшүүлэй командануудай хоорондо бүри шанга тулалдаан болоо. Тэдэнэй эстафетын шиидхэхы этапта велосипеднэ урилдаан болобо. Ябган урилдаанай 6-дахи этапта ПВЗ-гэй «Локомотив» ба «Искра» обществонуудай түлөөлэгшэд шалгаран гаража, өөһэдынгөө велосипедистнүүдтэ эстафетээ дамжуулба. Саашадаа велосипедистнүүд Артамонов («Локомотив») ба Шемент («Искра») хоёрой хоорондо болоһон шанга тулалдаанай удаа локомотивай түлөөлэгшэ түрүүлэн ерээ.

Иигэжэ ПВЗ-гэй «Локомотив»—1-дэхи, «Искра» (Пединститут) —2-дохи, «Динамо» гурбадахи һу[...]нуудые эзэлбэ.

Эстафетын удаа физкультурни[...]дай парад боложо, түрүү һ[...] эзэлһэн командануудта дамж[...]гын кубок ба грамотанууд ба[...]лагдаа. Эстафетэдэ олон хүнүү[...] хабаадуулһанай түлөө «Медик» [...]ществодо дамжуулгын кубок [...]рюулагдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: эрэшүүлэй ст[...] (дээдэ тээхи зураг). Басагадай [...] һургуулиин түлөөлэгшэд эст[...]тээ дамжуулан абалсажа ябан[...]

ФУТБОЛ

Зунай спортивна сезоной хаалгада зорюулагдаһан мүрысөөн октябриин 11-дэ «Динамо» стадион дээрэ футболоор болобо.

Мүрысөөндэ ПВЗ-гэй «Локомотив» обществын хоёр команда, «Динамо», «Мукомол», «Красная звезда», «Искра», «Салют» обществонуудай футболистнар хабаадаа.

Командануудай хоорондо болоһон эрид шанга тулалдаануудай удаа «Динамо» обществын футболистнар 2:1 тоотойгоор илалта туйлаа.

Мүрысөөнэй һүүлээр «Динам[о»] футболистнарта футболоор горо[...] түрүү һуури эзэлһэнэйнь түлөө [...] зунай спортивна сезонине хаал[...] дамжуулгын кубогууд барюула[...]ба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Салют» ком[...]дын воротагай дэргэдэ наад[...] боложо байна.

Текстнь Е. Николаева[...]

Фотонь А. Мантаева[...]

Швейцаридахи уласхоорондын шатарай турнир

ЦЮРИХ, октябриин 10. (ТАСС). Дэлхэйн түрүү һуури эзэлхын түлөө эрмэлзэгшэдэй шатарай 22-дохи турнир мүнөөдэр болобо. Табан сагай турша соо болоһон шанга тэмсэлэй һүүлээр зургаан парти хойшолуулагдаһан байна.

Үглөөдэр 23-дахи тур болохо байна. Тэрээндэ Геллер—Керес, Котов —Решевский, Болеслав[ский] —Бронштейн, Штальберг —Гл[иго]рич, Эйве —Тайманов, Сабо —[Найн]дорф, Авербах —Петросян гэ[жэ] наадаха юм. Смыслов наадалга[...] сүлөө үлэбэ.

Редакторай орло[гшо]
Д. Л. ЛОБСАНО[В]

Мүнөөдэр кино театрнуудта

«ПРОГРЕСС» кинотеатрта—Ураһайханай шэнэ фильм «Анна пролетарка» (11, 12 ч. 30 м., 14, 16, 18 ба 20 ч.), хилын саанахи шэнэ фильм (22 ч.), киножурнал «Восточная Сибирь» № 35.

«ЭРДЭМ» кинотеатрта — «Потомок Чингис хана» (11 ба 13 ч.), «Тяжелые годы» (15 ба 21 ч.), хилын саа[нахи] үнгэтэ фильм (17, 19 ба 23 ч.).

«ХРОНИКА» кинотеатрта—«Джульб[ар]» (11, 13 ба 15 ч.), «Моя любовь» [...] 20 ч. 30 м. ба 22 ч. 30 м.), ура[һай]ханай үнгэтэ шэнэ фильм «Шелковод[ство] в СССР» (18 ч. 30 м.).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора— 7-85, отв. секретаря—3-23, партийной жизни, сельского хозяйства—10.17, пропаганды в переводов—6-84, культуры и быта, промышленности —4-52, мест информации и писем—11.05. Для междугородных переговоров—16.

Н—00650.

Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР.